PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto VI - Štev. 52 (1740) Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. post. 1. gr.

TRST, sobota 3. marca 1951

Cena 15 lir

JUTRISNJA STEVILKA NASEGA DNEVNIKA IZIDE NA SESTIH STRANEH Z ZANIMIVIMI ČLANKI PISATELJA BORISA PAHORJA, REZISERJA JOZETA BABIČA, PROF. TONETA PENKA IN DR.

IZSILJEVALCI

«Historia docet» — «zgodovina uči». Ta pregovor — čeprav je latinski — pa ne velja samo za tisto italijansko prepogando v Trstu, ki se v teh nekaj zadnjih dneh, odkar se je zvedelo, da odpotujeta 12. t. m. De Gasperi in Sforza na tridnevne pogovore v London, na vso moč trudi ne samo, da bi na ta ali oni način vplivala, da bi se tržaško vprašanje spravilo na ponedeljsko konferenco štirih namestnikov, temveč zlasti, da bi prepričala oba italijanska ministra, kako je nujno potrebno sprožiti tržaško vprašanje v Londonu in tam izsiliti tisto, kar se v tem trenutku najmanj izsiliti da — po njihovem mnenju in pobožnih željah sevda —: okupacijo cone B.

Tista zgodovina, ki uči, pa nas uči, da pač takšno izsiljevanje ne bilo nič novega, saj ne bomo nikoli pozabili znamenitega tajnega londonskega pakta iz leta 1915, s katerim so predstavniki antante obljubili Italiji prav te naše kraje z dobrim delom Dalmacije vred za ceno sodelovanja Italije na strani antante v drugi svetovni vojni.

Takrat jim je žal uspelo. Zato jim je sedaj kar nekam milo, ko se na tisto kupčijo na naš račun spomnijo in hoteli bi, da se zgodovina ponovi.

Pri tem je tržaški župan mnenja, da bi se ponovila kar nekako v celoti, medtem ko je na pr. CLNovski kolovodja Diego De Castro nekam popustljivejši in zahteva le zasedbo cone B po angloameriških četah. Pri čemer naj bi se «Titu pustila una breve striscia della parte interna della zona B» in tudi Rusija «ne bi mogla v tem videti kršitve mirovne pogodbe» in v njej «vzrok za novo vojno». Pri tem De Castro dodaja: «Zahtevamo, da mora biti v Londonu tako, ali pa nič in tokrat bo lahko tako, ker držalo noža, če ga bomo znali rabiti, bo v naših rokah.»

In če ne bodo izpolnjene vse te pobožne želje, se «Italija enostavno ne bo borila». Sicer pa si niso povsem na jasnem. Le dan pred to pretnjo so še pisali, da mora biti celotno Tržaško ozemlje vrnjeno Italiji, kajti ponavljanje tristranske izjave ne zadostuje več.

Za nedeljo 11. t. m., na sam dan odhoda De Gasperija in Sforze v London pa bodo tako imenovane «borbene organizacije, kot so invalidske, povratniške in druge priredile v Rimu posebno manifestacijo v tem smislu. Skratka: Gorje De Gasperiju in Sforzi, če ne bosta znala v Londonu izsiliti povratka vsega Tržaškega ozemlja, ali pa vsaj zasedbe cone B po angloameriških četah. De Castro obema ubogima državnikoma takole preti: «Če kar koli temu nasprotnega sklenila glede Trsta: «...vas bomo najprej sodili mi, nato pa zgodovina!»

Za vso zadevo bi lahko rekli, da je takšna, kot pravi italijanski pregovor: «Se non è vero, è ben trovato!».

Toda stvar je vendarle malo resnejša. Vse to umetno in pristiljeno razburjanje pred londonskim sestankom mora kjub temu, da ne bo imelo takšnih posledic, kakršne si omenjene glave Trstu želijo - spada namreč v tiste periodične izbruhe tržaškega fašistovskega iredentizma, ki dobivajo naobadno svoj konkretnejši izraz v raznih nočnih terorističnih atentatih. Zdi se, da se iniciatorji in izvršitelji teh atentatov, ne zavedajo v zadostni meri, da so zateli Tržačanom z njimi že mnogo preveč presedali. Ne zavedajo se, da jim so ti njihovih iredentističnih, histeričnih in neumnih mehkolobnih kolobocij že več kot čez glavo.

Očitno ne vidijo, da je tisti njihov general, ki je vsake tri mesece pred letom dni popustil potrebo priključitve Tržaškega ozemlja k Italiji prav te dni premeščen in da je isti general pred svojim odhodom, po nalogu svojih nadrejenih, začel javno govoriti o potrebi mirnega sožitja med sosedi ter da se je začel odkrito izogibati javnih srečanj z univerzitetnimi in neuniverzitetnimi znanstvenimi in neznanstvenimi zagovorniki vseh absurdih tez najabsurdnejše teze o «neugasljivi suverenosti Italije nad Trstom?» Ali ne čujejo glasov, ki se po Trstu pravte dni širijo, da bodo morali tudi tisti in taki znanstveniki v kratkem za generalom — le s to razliko, da jih bo pot vodila proti jugu?

In če jim še vse to ni dovolj — in če jim ne bo dovolj — potem naj računajo na tiste Tržačane, ki se jim ni treba zanašati pri preprečevanju izvajanja njihovih iredentističnih absurdnih, otročjih in nelogičnih zahtev (kot je v nekem svetlem trenutku označil iredentizem sam Diego De Castro) na neke bogve kakšne avtoritativne organe. Ti Tržačani bodo namreč znali s temi absurdnostmi, otročarijami in histeričnimi izlivi sami temeljito obračunati.

Zapomnijo naj si, da se zgodovina ne ponavlja, temveč da je treba iz zgodovinskih dogajanj izvesti le vse potrebne logične zaključke.

V konkretnem primeru mislimo na dejstvo, da je prav tisto, kar je bilo s tajno londonsko kupčijo na naš račun leta 1915 sklenjeno, dovedlo do fašističnega zahrbtnega naskoka na Balkan, kjer se je zadeva končala, kakor se je. Izsiljevati letos ob povsem drugačnih mednarodnih pogojih - nekaj podobnega, pa prav gotovo ni tisto, kar vsakega razumnega in poštenega italijanskega državnika zgodovina uči.

Pred konferenco namestnikov

Jessup pravi, da bo skušal ugotoviti dejanske namene ZSSR - Delegacije na poti v Pariz - Revizija okupacijskega statuta Zahodne Nemčije, oborožitev in Schumanov načrt

NEW YORK 2. — Prvi komentarji k vesti, da je Sovjetska zveza pristala na predlog, da se 5. marca sestanejo v Parizu namestniki štirih zunanjih ministrov, da sestavijo dnevni red za konferenco štirih velikih, so v glavnem dokaj previdni. V glavnem postavljajo pariško konferenco na mesto, ki ji gre: konferenca ne bo reševala velikih zadev, temveč samo sestavljala seznam vprašanj, o katerih bi štirje zunanji ministri v sedanjem napetem položaju morali razpravljati. Pariška konferenca pa bo imela vendarle svoj pomen, ki gre preko okvira sestavljanja dnevnega reda, in sicer v tem, da bo pokazala, koliko so velike sile, zlasti pa Sovjetska zveza, pripravljene, da se res lotijo vprašanj, o katerih bi danes bilo treba govoriti in jih rešiti.

To mnenje je izrazil tudi Philipp Jessup, ki bo vodil ameriško delegacijo v Parizu. Po razgovoru s Trumanom, ki se je nato odpeljal v Florido na svoj prvi letošnji odmor, je Jessup izjavil, da bo delegacija ZDA «skusala ugotoviti dejanske namene ZSSR», in nadaljeval: «Videli bomo, ali so Rusi pripravljeni sodelovati tudi z dejstvi in ne le z besedami in pomagati pri ugotavljanju resničnih vzrokov sedanje napetosti».

Jessup se bo zvečer odpeljal z letalom v Pariz, skupno z ostalimi člani delegacije. Člani angleške delegacije so že danes opoldne odpotovali z vlakom iz Londona, medtem ko bo vodja delegacije Ernest Davies prišel v Pariz jutri z letalom. Po izjavi predstavnika Foreign Officea, se bodo zahodne delegacije posvetovale med seboj pred začetkom konference, ki bo v ponedeljek. Predstavnik je nato izjavil: «Videti je treba, ali se bo sovjetska delegacija povabila na konferenci pripravljena na sodelovanje, da bi skupno dosegli konkreten sporazum», ni pa hotel komentirati pesimističnih izjav, ki jih je dal včeraj predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva. Glasnik francoskega zunanjega ministrstva pa je danes izrazil mnenje, da se konferenca namestnikov ne bo tako lahko končala z uspehom. Vendar je po njegovem sovjetski pristanek znak, da je Sovjetska zveza pripravljena sprejeti razširjen dnevni red, ki bi poleg vprašanja Nemčije vseboval še ostale probleme, ki povzročajo napetost med vzhodom in zahodom.

Londonsko laburistično glasilo «Daily Herald» se strinja z Attleejem, da od konference namestnikov «ni treba pričakovati čudežnih preobratov» in sodi, da bo šele sestanek zunanjih ministrov «prava preizkušnja». Glede pariške konference pa meni, da «sestavljanje seznama vprašanj, o katerih naj razpravljajo štirje zunanji ministri, ne bi smelo povzročati nepremostljivih težav», in pravi nato, da je «edina pot do uspeha v iskanju poti do sporazuma za bodočnost, ne pa v diskusijah o odgovornosti za preteklost.

«New York Times» pa pravi, da dokazuje sovjetska propaganda, da «Kremelj ni opustil napadalne politike, ki vznemirja svet, temveč da je vedno stremel za osvajanjem», in obžaluje, da vprašanje «omejene in kontrolirane oborožitve Nemčije vzbuja toliko strahu v nekaterih delih Evrope», da so še vedno pripravljeni «zabarantati nemško oborožitev za obljube sovjetske sirene, v obliki sporazumov, ki niso vredni niti toliko kot papir, na katerem so napisani».

V tem je gotovo vsaj del resnice; Moskva, ki je glede dnevnega reda doslej izrecno pristala samo na vprašanje Nemčije (čeprav so zaenkrat še odprte možnosti, da se dnevni red razširi), bo vsekakor poskušala — kot je to delala že doslej — čimboli izkoriščati nasprotstva v zahodnem taboru glede oborožitve Nemčije, zlasti pa nasprotovanja Francije, ki povrh vsega še preživlja vladno krizo.

Vse to povroča, da stopa Nemčija vse bolj v ospredje mednarodne politike. Parlament vzhodnonemške republike je danes izglasoval poziv bonnskemu parlamentu, naj oba nemška državna organizma predložita pariški konferenci skupno zahtevo, naj pridejo na dnevni red konference zunanjih ministrov vprašanja demilitarizacije in demokratizacije Nemčije, svobode zunanje trgovine in «mirnodobne» industrije in končno umika okupacijskih čet v enem letu po sklenitvi mirovne pogodbe. Kot v protiutež temu pozivu, ki je bil izglasovan v demagoško-demonstrativni odsotnosti glavnih predstavnikov nemške enotne socialistične stranke, med njimi tudi Grotewohla in Ulricha, je izjavil danes zvečer zahodnonemški kancler Adenauer, da sta «zvezna vlada in parlament pripravljena prispevati k obnovitvi nemške enotnosti pod pogojem, da se v vsej Nemčiji izvedejo resnično svobodne volitve». Adenauer je nato ostro oporavljal vzhodnonemškemu parlamentu in vladi pravico, da bi govorila v imenu prebivalstva sovjetske cone.

6. marca bo po vsej priliki stopila v veljavo tako imenovana «mala revizija» okupacijskega statuta Zahodne Nemčije, ki je bila določena na konferenci treh zunanjih ministrov v New Yorku.

Ta revizija, ki sicer ne odpravlja v celoti zavezniške kontrole v Nemčiji, čeprav jo v znatni meri olajšuje, predvideva med drugim ustanovitev zunanjega ministrstva zahodnonemške zvezne republike, ki bo odslej lahko vzpostavila normalne diplomatske odnose z inozemstvom. To pa ne velja za odnose z Veliko Britanijo, Francijo in Združenimi državami, ker ostanejo visoki zavezniški komisarji za Nemčijo posredniki med zahodnonemško vlado in svojimi državami. Po prvih vesteh bi prevzel zunanje ministrstvo Adenauer sam. Razširjena bo nadalje pristojnost nemških oblasti v zunanji trgovini in deviznih vprašanjih, v notranjih zadevah in v zakonodaji. Kot protiuslugo bo bonnska vlada uradno priznala inozemske dolgove nekdanjega rajha in prevzela obveznosti za dolgove, ki so nastali iz gospodarske pomoči, ki so jo zavezniki nudili Nemčiji po letu 1945. Poleg tega se bo zahodnonemška vlada obvezala, da bo sodelovala pri skupnem razdeljevanju strateških surovin in «materiala, ki je potreben za skupno obrambo».

Medtem ko so tako zaključena pogajanja o reviziji okupacijskega statuta, ki so se vlekla pet mesecev, predvsem zaradi nemškega oklevanja pri priznanju starih dolgov, se nadaljujejo razgovori med Nemci in zavezniki o dveh drugih važnih vprašanjih: o oborožitvi Nemčije in o nemškem sodelovanju v okviru Schumanovega načrta.

Predsednik zahodnonemške vlade Adenauer se je danes sestal z ameriškim visokim komisarjem Mac Cloyem. Po sestanku je predstavnik bonnske vlade izjavil, da sta Mac Cloy in Adenauer «zbližala svoji stališči, nista pa še dosegla popolnega sporazuma» glede koncentracije industrij, kot jo predvideva Schumanov načrt, in glede dekartelizacije nemške industrije. Razgovori se bodo nadaljevali v prihodnjih dneh; predstavnik je izrazil upanje, da se bodo v kratkem spet lahko pričela pogajanja med zainteresiranimi šestimi državami v Parizu. Po nemških virih se vrte razgovori okoli treh točk, ki jih je sprožila nemška delegacija: 1. Ukinitev mednarodne uprave Porurja; zdi se, da je bonnska vlada prejela zagotovila, da se bo to zgodilo do 30. septembra; 2. ostane naj enotna agencija za prodajo nemškega premoga; 3. ohrani naj se «neka» vertikalna organizacija industrija jekla in premoga. Zdi se, da so pogajanja zastala prav pri tej točki, ki zadeva vprašanje dekartelizacije, čeprav je problem, kot je bil konkretno postavljen, bolj tehnično-gospodarskega značaja: Nemci žele, da bi se jeklarne lahko preskrbovale s premogom do 75 odst. v rudnikih, ki so njihova last ali kjer so solastnice, medtem ko Amerikanci zaenkrat vztrajajo pri 60 odstotkih.

Adenauer je danes zvečer izjavil tisku, da bo sporazum o Schumanovem načrtu verjetno podpisan prihodnji teden.

Na Petersburgu so se danes po dveh tednih ponovno začeli predhodni razgovori med zavezniškimi in nemškimi strokovnjaki glede nemškega prispevka k zahodni obrambi. Razgovori, ki jim je botrovala bruseljska konferenca in ki jim predseduje namestnik francoskega visokega komisarja, Armand Berard, se bodo nadaljevali šele 16. marca. Medtem pa je uradni predstavnik bonnske vlade potrdil, da bo nemška delegacija na bližnji pariški konferenci o evropski vojski predložila svoje podrobne načrte o ustanovitvi in organizaciji evropske armade.

Kar se tiče «evropske vojske», poroča iz Bonna dopisnik «New York Timesa», da bodo atlantske države razpolagale v Nemčiji proti koncu poletja s 13 popolnimi divizijami in 6 brigadami, ki štejejo za dve nadaljnji diviziji. Te sile, pravi dopisnik, bi zadostovale, da bi bil morebiten sovjetski napad na Nemčijo «neugoden». Glede nemških čet pa misli dopisnik, da z dobro opremljenimi in izvežbanimi nemškimi enotami ni računati pred poletjem leta 1952.

General Lauris Norstad, poveljnik ameriškega letalstva v Evropi, pa je danes izjavil na nekem sprejemu v Frankfurtu, da bodo ameriške letalske sile v Evropi «v doglednem času» podvojene.

Zavezniška visoka komisija je medtem vnovič olajšala določbe, ki urejajo investicije tujega kapitala v zahodnonemški industriji. Znatno olajšan bo nadalje prenos računov v markah, ki jih imajo inozemci v nemških bankah, na druge inozemce.

PO BIDAULTOVEM NEUSPEHU je Auriol pooblastil Queuillea

Omenja se možnost referenduma o volivni reformi - Komentarji tiska

PARIZ, 2. — Georges Bidault je danes sporočil predsedniku republike, da ne more sprejeti vabila za sestavo nove vlade. Auriol je nato dal tozadevno nalogo radikalu Queuilleu.

Bidault je danes nadaljeval razgovore z raznimi političnimi voditelji, vendar pa je pozneje opustil vsako upanje na uspeh in je predsedniku republike sporočil, da mu ni mogoče sestaviti nove vlade. Novinarjem je takoj nato izjavil med drugim: «Imel sem za svojo dolžnost, da z obotavljanjem in odlašanjem ne kompliciram naloge predsednika republike. Bilo mi je nemogoče najti v okviru razgovor razširitev ali vsaj potrditev večine. Moji razgovori so bili prisrčni, vendar pa ni moglo priti do razgovorov za sestavo vlade, ker je sestava vlade podrejena sporazumu o volivni reformi in ker je ta sporazum mogoč samo v smeri, ki sta jo pokazali dve glasovanji, ki sta združili največje število poslancev».

Takoj po odhodu Bidaulta je predsednik republike pozval Henrija Queuillea in mu poveril nalogo za sestavo nove vlade. Queuille je novinarjem izjavil, da mora stopiti v stik s posameznimi skupinami in da bo jutri poročal predsedniku o položaju. Posvetovanja je Queuille začel s tem, da se je udeležil sestanka izvršilnega odbora radikal-socialistične stranke, kateri pripada. Na tem sestanku so sprejeli resolucijo, ki izreka zaupanje Queuilleu, ki naj «skupno z drugimi skupinami večine najde sredstva, da sestavi vlado, ki naj bo izraz te večine».

Zdi se, da so med razpravljanjem sprožili tudi vprašanje referenduma o volivnem zakonu, toda prevladuje mnenje, da bi ta prišel v poštev, samo če bi še nadalje trajal nesporazum glede volivne reforme.

Zvečer je Queuille sprejel najprej predstavnike MRP, nato predstavnike socialistične stranke in drugih skupin. Jutri bo nadaljeval posvetovanja, tako da bo že predpoldne lahko poročal predsedniku republike.

Obveščeni krogi omenjajo nocoj možnost spremembe postopka pri volitvah, ki naj bi približal posamezna stališča. Slo bi za sistem, ki uvaja proporcionalen način v bolj obljudenih departmanih in dvojno glasovanje v drugih departmanih. Zatrjujejo tudi, da ta predlog podpira sam Queuille.

Socialistična skupina, ki se je danes zjutraj sestala, je izdala poročilo, ki pravi, da ima trden namen «podpirati republikansko večino, ki že 4 leta jamči normalno funkcioniranje režima in demokratičnih svoboščin».

Politični opazovalci poudarjajo, da bodo radikali in MRP ostali vedno v sporu glede volivne reforme, naj bo kombinacija vlade kakršna koli. Nekateri so mnenja, da je mogoča homogena socialistična vlada, drugi pa pravijo, da je to nesmiselno. Vendar pa s tem v zvezi omenjajo tudi Ramadiera.

Na splošno pa poudarjajo vsi listi nujnost rešitve številnih vprašanj in obžalujejo, da je vprašanje volivne strategije povzročilo padec vlade. «Combat» n. pr. piše: «Medtem ko kriza traja, se gospodarski položaj slabša, potrebno bo še tretje podaljšanje proračuna. Do vseh teh vprašanj pa so politični voditelji indiferentni in njih glavna skrb je samo v tem, da najdejo sistem, ki naj bi dal njihovi stranki največjo možnost za volivno zmago. Ta indiferentnost vpliva na indiferentnost v deželi: To pa je nevarno, ker lahko dovede do pogina enega režima in pripravi pot diktaturi». Clankarji pozivajo parlament in politične voditelje, naj upoštevajo sedanji težki položaj, drugi pa znova postavljajo idejo referenduma ter poudarjajo, da tudi vprašanja zunanje politike in predvsem možnost konference štirih zahtevajo, da Francija dobi čimprej vlado.

Angleški list «Manchester Guardian» piše, da je najbolj žalostno dejstvo, da je prišlo do francoske vladne krize prav v času, ko se to ne bi bilo smelo zgoditi: «Na vrata Francije spet trka inflacija. Francozi se danes bojijo inflacije, prav tako kakor so se Angleži včeraj bali brezposelnosti. V Bonnu se pogajajo o bodoči organizaciji nemške industrije. Pri teh razgovorih bi morali imeti Francozi močno zastopstvo. Razen tega pa bo predsednik francoske republike v kratkem odšel na obisk v ZDA. Pred vrati je tudi sestanek namestnikov zunanjih ministrov. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi imela Francija ustaljeno vlado, ki bi jo zastopala pri vseh teh važnih odločitvah». List pravi, da «bi ne bilo dobro, če bi Francozi vse te velike zadeve žrtvovali na ljubo manj važnemu vprašanju volivne reforme», in z zaskrbljenostjo dodaja, da «bodo od take politike imeli dobiček le komunisti in De Gaulle».

KAIRO, 2. — Angleški maršal Montgomery je prispel v Kairo.

Komentarji italijanskega tiska o položaju De Gasperijeve vlade

RIM, 2. — Ves italijanski tisk komentira danes potek glasovanja v parlamentu in De Gasperijeve izjave takoj po seji ministrskega sveta. Vladni in drugi desničarski tisk poudarja, da je De Gasperi pravilno postopal. «Messaggero» piše, da je vlada «napravila svojo dolžnost, ko je ostala na svojem mestu». V tem smislu piše v glavnem ves ostali desničarski tisk. Vendar pa poudarja «Il Corriere del Popolo» iz Genove, da je «položaj resen, vendar pa ne nalaga prenaglih korakov, ker je treba počakati, da pridejo iz demokristjanske skupine objasnila, ki naj omogočijo De Gasperiju izbiro poti». Nato primerja isti list Attleejev položaj v spodnji zbornici z De Gasperijevem položajem in pravi, da Attleejeva vlada «mirno vlada naslanjajoč se na štiri ali pet glasov večine». Milanski «Il Nuovo Corriere della Sera» pa tolmači zadnje glasovanje kot nov jasen dokaz, da obstaja v demokristjanski stranki «obrobno gibanje» in pravi, da je to «v veliko škodo delovanju vlade v tem trenutku in da pravgotovo «škoduje tudi prestižu demokristjanske stranke».

«Il Popolo di Roma» pravi med drugim: «Če bi se moral ponoviti dogodek kakor v sredo, t. j. ustvaritev večine pri glasovanju o komunističnem predlogu, bi moral po ustavi dobiti nalogo za sestavo nove vlade Togliatti.»

Opozicijski list «Il Nuovo Corriere» v Firencah pa piše, da predstavljajo De Gasperijeve izjave žalitev za parlament, in pravi, da se bo borba še ostreje nadaljevala proti vladi, ki je pokazala, da nima nobenega ustavnega čuta. «Il Paese» pa izjavlja, da je nezaupanje, ki ga je bil deležen De Gasperi v parlamentu, tudi nezaupanje, ki se širi v državi. List pripominja, da De Gasperi in Sforza ne bosta na razgovorih v Londonu prav gotovo govorila v imenu Italije, ker da je težko verjeti, da v Angliji ne bi bil sedanji italijanski položaj že znan v vseh podrobnostih.

Levičarski tisk obtožuje na splošno De Gasperija, da se oprijema oblasti proti volji ljudstva. Socialistični «Avanti» piše, da predstavlja sedanja vlada nevarnost za mir in za demokratične svoboščine. Nato poudarja, da je De Gasperi pri zadnjem glasovanju uspel doseči večino, ker je na vladi kar 32 poslancev (15 ministrov in 17 podtajnikov), ki so se tudi udeležili glasovanja, čeprav bi bila korektnost zahtevala, da se v podobnih primerih, ko gre za glasovanje o zakonu, pri sestavi katerega so sami sodelovali, ne udeležili glasovanja. List zatrjuje, da zakon ne bi prodrl, če ti člani vlade ne bi glasovali ter zaključuje, da se je večina v parlamentu postavila proti vladi, ki je uspela prodreti samo s svojimi lastnimi glasovi.

Danes pa sta se sestali parlamentarna in senatna skupina socialistične stranke pod Nennijevim predsedstvom in so nato izdali poročilo, ki pravi, da se bo zaradi položaja, ki ga je ustvarila vlada, ko je odklonila, da bi izvajala potrebne zaključke zaradi glasovanja v parlamentu, kriza v parlamentu in v deželi sploh še bolj zaostrila, ker je vlada zgubila politično in moralno oblast ter je napovedala svojo intervencijo pri bodočih spravnih volitvah.

Glede zasedanja tako imenovanega sveta miru v Berlinu pa pravi poročilo, da sta skupini sklenili podpisati berlinski poziv za sklicanje petih velikih držav, da sklenejo «splošni sporazum o miru», ter da bodo dali za to pobudo v parlamentu in v državi sploh.

Danes se je sestala tudi posebna komisija, ki proučuje načrt zakona za izredna pooblastila vladi. V petek bo vlada odgovorila na razna vprašanja posameznih članov komisije.

V parlamentu se je nadaljevala razprava o oborožitvi, v senatu pa o povišanju plač sodnim funkcionarjem.

Rimski dnevnik «Tempo» poroča spet o novih izstopih iz KPI. Izstopila sta, kot poroča list, sekretar sekcije KPI iz Triggiana pri Bariju in Flavio Ronchetti, ki je med vojno vodil odporniško gibanje v modenski pokrajini. Ronchetti je izstopil tudi iz partizanske organizacije ANPI, ki jo vodijo kominformisti. Kot poroča dalje «Tempo», je v provincah Brindisi in Taranto komaj polovica lanskoletnih članov obnovila članske izkaznice KPI za letošnje leto.

Marško vprašanje pred OZN?

Kairo, 2. — Arabska liga je sprejela poslanico maroške nacionalistične stranke Istiqlal, ki pravi, da so tamkajšnje oblasti zadale stranki smrtni udarec in so zaprle številne voditelje in člane izvršnega odbora stranke v Kairu izjavljajo, da bodo arabske države najbrže zahtevale pri OZN razpravo o maroškem vprašanju.

Ugibanja o Bevinovem odstopu

Uradno zanikujejo sklep o njegovi ostavki
Nov „tehnični" poraz laburistične vlade v spodnji zbornici

LONDON, 2. — Doslej je bilo v Angliji že veliko kampanj proti Bevinu. Po časopisih in v parlamentu so zahtevali, naj Bevin odstopi, ker zaradi bolezni ne more opravljati zadovoljivo poslov na zunanjem ministrstvu. Vse zahteve po njegovem umiku so se po navadi končavale s pozivom: Anglija potrebuje v današnjem svetovnem položaju na Foreign Offrceu celega moža in ne samo pol.

Sedanja kampanja proti njemu je od vseh najresnejša. Pričeli so jo v lordski zbornici. Najprvo sta zahtevala njegov odstop vodja frakcije konservativcev lord Salisbury, nato vodja frakcije liberalcev lord Samuel in končno bivša člana laburistične vlade Winster in Chorley. Tedaj — pred dvema dnevoma — so čelo z laburistične strani predlagali, naj bi Attlee sam prevzel zunanje ministrstvo in nekomu drugemu prepustil urad ministrskega predsednika. Pri tem so najbrže mislili na Morrisona.

Te izjave lordov so imele močan odmev v spodnji zbornici. O tem sicer niso razpravljali na govorniškem odru, temveč predvsem na hodnikih. Se vedno je prevladoval vtis, da bi Attlee ne smel odpustiti Bevina, in to kljub koncentričnemu napadu vseh strank, ki ga podpira skoro ves tisk. To so podkrepljevali z dejstvom, da je Bevin vedno obdržal enotno gledanje v zunanji politiki med laburistično stranko, predvsem zaradi svojega osebnega vpliva.

Takoj po tej nevihti se je Bevin vrnil v London. Se prej pa je imel sestanek z vodilnimi možmi v svojem volivnem okrožju v Woolwichu, kjer se je, kot znano, tudi pritožil, da posvečajo preveč pažnje njemu in premalo svetovnim vprašanjem.

Kljub temu njegovemu včerajšnjemu «zmernemu optimizmu», ali pa vsaj odločnosti, da obdrži svoje mesto, so se danes razširile v angleškem tisku vesti, po katerih naj bi se odločil za odstop. Pravijo, da se je včeraj zvečer pomenil z Attleejem. Glede tega, pravijo, ni pričakovati pobenega uradnega poročila, dokler ne bodo določili njegovega namestnika. Bevin naj bi ostal v vladi kot minister brez listnice in bi s tem še vedno predstavljal važno zvezo med laburističnimi vrhovi in sindikati.

Kot se je to dogodilo pri umiku Crippsa in povišanju Bevana, so na predsedstvu angleške vlade vedno do zadnjega trenutka zanikali vesti o kakšnih odstopih. To se je dogodilo tudi danes, ko so tam izjavili, da ji ni nič znanega o Bevinovem odstopu.

V političnih in parlamentarnih krogih so mnenja, da bo v najkrajšem času prišlo do odstopa Bevina. Uradno izjavo smatrajo samo za golo formalnost in pomeni edino to, da še ni nastopil trenutek za uradno objavo ostavke ministra. Attlee — pravijo — noče pokazati kakšnega znaka slabosti svoje vlade, da bi se takoj vdal po kritikah v tisku in lordski zbornici.

Ob podobnih kampanjah proti Bevinu so navajali vedno tudi njegove morebitne naslednike. Med njimi je na prvem mestu Herbert Morrison za katerega pravijo, da kot lord kancler in predsednik zbornice nima posebnega dela. Angleški tisk je že pred časom zahteval, naj bi bil Bevinov naslednik markantna oseba. Kot tak drugi kandidat bi bil Griffiths, sedanji minister za kolonije.

Za Bevinov odstop govori njegova bolezen in iz tega predvsem izvirajoča kampanja v tisku, ki ima v Angliji navadno resne posledice. Proti odstopu, ali pa vsaj njegovi odgoditvi pa govori dejstvo, da se bo v ponedeljek pričelo v Parizu zasedanje namestnikov zunanjih ministrov, ki bi se lahko včasoma razvilo v sestanek štirih voditeljev zunanjih ministrstev. Takih sestankov je Bevin navajen, vendar je dvomljivo, če bi mogel danes zdržati na dolgih besednih dvobojih. Ob koncu naj omenimo besede bivšega Attleejevega sodelavca Francisa Williamsa, ki je zapisal v «News Cronicle», da bo padla končna odločitev o usodi laburistične stranke prav v zunanji politiki.

Petek imajo v angleški spodnji zbornici rezerviran za privatne iniciative posameznih poslancev. Kot znano je prejšnji petek doživela laburistična vlada ob taki privatni iniciativi svoj prvi poraz. Danes je prišlo do drugega, tako imenovanega tehničnega poraza, ki pa še ne pomeni nezaupnice vladi. Konservativni poslanec Russel je danes izrabil odsotnost škotskih poslancev, ki so ta teden znova odšli na svoje domove, in je predložil resolucijo proti ukrepom vlade glede preskrbe s surovinami, potrebne za oboroževanje in izdelke namenjene za izvoz. Obenem bi z večjimi zalogami surovin tudi lože kljubovali dvigu cen.

Spodnja zbornica je odobrila Russelovo resolucijo s 167 glasovi proti 163. Po glasovanju je Antony Eden, ki nadomešča obolelega Churchilla, zahteval, naj predloge te resolucije uresničijo. Minister za trgovino Wilson mu je samo odgovoril, da bo opozoril Morrisona na to vprašanje.

Danes so tudi dokončno odločili, da bodo prihodnji četrtek razpravljali v spodnji zbornici o vprašanju imenovanja ameriškega admirala na mesto vrhovnega poveljnika atlantske mornarice.

Razprava o Kašmirju v Varnostnem svetu

LAKE SUCCESS, 2. — Na včerajšnjem sestanku Varnostnega sveta je indijski delegat Benegal Raus odbil načrt anglo-ameriške resolucije glede Kašmirja, kot «nasprejemljiv za indijsko vlado». Ta načrt predvideva imenovanje zastopnika OZN z nalogo izvesti demilitarizacijo Kašmirja in organizirati plebiscit. Prav tako bi se morala Indija in Pakistan zadovoljiti z mednarodno razsodbo, če bi se sama ne mogla sporazumeti o predlogih razsodnika OZN. Včeraj je Benegal Rau izjavil, da bi bilo po njegovem najbolje, če bi našlo rešitev tega vprašanja Indija in Pakistan, sama med seboj.

Varnostni svet se bo sestal znova v torek. Zaslišal bo predstavnika Pakistana.

Zastopnik Jugoslavije pri OZN dr. Aleš Bebler je danes izjavil, da bodo repatriirali grške otroke, ki so našli med vojno v Grčiji zatočišče v Jugoslaviji, le na prošnjo njih staršev. Vlado FLRJ so namreč obtožili, da je pripravljena repatriirati 1.200 grških otrok, katerih starši so v državah Vzhodne Evrope. Bebler je navedel pogoje za repatriacijo grških otrok: repatriacijo je mogoče izvesti le ob sodelovanju z Mednarodnim Rdečim križem po ugotovitvi indentitete staršev in otrok.

Ob prihodu Lamba v Peking

LAKE SUCCESS, 2. — V krogih OZN pripisujejo precej važnosti prihodu novega britanskega odpravnika poslov Lamba v Peking. Pravijo, da je Lamb že star poznavalec Kitajske, prav dobro pozna stališče svoje vlade in bi mogel kot tak pričeti z razgovori s pekinško vlado. Pravijo, da če LR Kitajska noče razpravljati z OZN, nima vzrokov po katerih se ne bi hotela pogajati z angleškim predstavnikom, ki bi lahko tudi postal nekakšen posredovalec med LR Kitajsko in ZDA. V Lake Successu pravijo, da ZDA očitajo indijskemu poslaniku v Pekingu prevelike simpatije do LR Kitajske. Tega ne bi smele pripisovati angleškemu odpravniku poslov, katerih napore ne bodo že v naprej odklanjali.

Nove izključitve iz KP Zah. Nemčije

BONN, 2. — V Komunistični partiji Zahodne Nemčije še kar naprej traja kriza, ki se izraža v novih izstopih in izključitvah. Danes je bil izključen iz pokrajinskega odbora KPN za Nižje Saško Robert Lehmann, eden najvidnejših funkcionarjev stranke, predsednik komunistične skupine v nižjesaški zbornici in glavni urednik lista «Die Wahrheit». Izključen je bil tudi poslanec v nižjesaškem pokrajinskem parlamentu, Hans Otto Koerbs.

Gosp. in soc. svet odobril poročilo Mednarodnega fonda

SANTIAGO DEL CILE, 2. — Med včerajšnjim popoldanskim zasedanjem gospodarskega in socialnega sveta OZN je poročal Camille Gutt, predsednik Mednarodnega denarnega fonda o upravi tega organizma. Predsednik je omenil povišanje cen zaradi pomanjkanja surovin in zahteval od vseh industrijskih držav in proizvajalk surovin, naj se bore proti inflaciji. Mednarodni denarni fond bo sodeloval s temi članicami.

O tem poročilu so danes razpravljali. Poljak Kac Suhy je izjavil, da fond ni vršil svoje naloge in je postal orodje ZDA. Pomagal ni vladam pri njih problemih, Kac Suhy je izjavil, da bo glasoval proti poročilu Gutta.

Poljskemu delegatu je odgovoril predsednik Gutt, rekoč da Suhy ne more navesti niti enega dokaza, po katerem bi dale ZDA temu fondu eno samo zapoved. Poudaril je glavno nalogo Mednarodnega denarnega fonda, da namreč svetuje vladam v njih gospodarskih in finančnih vprašanjih. Zaključil je s trditvijo, po kateri naj bi bila devalvacija leta 1949 potrebna in je imela zdravilen učinek.

Poročilo predsednika so nato odobrili s 15 glasovi in 3 vzdržanimi (CSR, ZSSR, Poljska). Potem so pričeli razpravljati o sedanjem gospodarskem položaju v svetu. Podpredsednik francoske delegacije Georges Boris je obsodil propagando, po kateri naj bi se pričele zahodne države oboroževati da se s tem izognejo kritičnemu položaju. Britanski delegat pa je razpravljal o devalvaciji funta šterlinga in posledicah v svetovni trgovini.

MINNEAPOLIS, 2. — V Sioux Cityju (Iowa) se je danes zrušilo dvomotorno letalo «DC 3». Pri tem je našlo smrt 16 oseb.

Spartak - Lombardija 4:4

MILANO, 2. — Jugoslovanski moštvo Spartak iz Subotice je danes doseglo v rokoborbi neodločen rezultat proti reprezentanci Lombardije. Vsako moštvo je doseglo po štiri zmage.

Planica brez Italijanov

BEOGRAD, 2. — Po vesti radia Beograd je italijanska smučarska zveza odpovedala svojo že najavljeno udeležbo na mednarodnem smučarskem tednu v Planici zaradi istočasnih tekem v Ponte di Legno.

MASAGAR, 2. — Danes so obsodili 7 članov maroške nacionalistične organizacije «Istiqlal» na kazen 2 do 6 mesecev zapora zaradi ilegalnega sestanka v Masagaru.

Sile OZN zasedle Hoengsong

Gen. Ridgway je pričel uporabljati kitajsko taktiko
Izvidnice OZN prekoračile reko Han pri Seulu - Na Japonsko je prispela danska bolniška ladja «Jutlandia»

TOKIO, 2. — Kakor so izvedeli v Mac Arthurjevem glavnem stanu, ima danes sovražnik na razpolago 31 divizij. Od teh je 18 kitajskih divizij, združenih v 6 armadnih zborov. Nahajajo se na vzhodnem in zahodnem delu bojišča. Pravijo tudi, da se vojaška sila sovražnika v bližini 38. vzporednika ni zmanjšala, kljub zadnjim velikim izgubam.

Na drugi strani p

TRŽAŠKI DNEVNIK

ZAKAJ SE ŽIVINOREJA NA TRŽAŠKEM MORA OHRANITI

Skoraj milijardo lir letno

doseže gospodarska vrednost proizvodnje mesa in mleka na britansko-ameriškem področju STO

List «Gospodarstvo» prinaša v svoji današnji številki poleg ostale zanimive vsebine tudi naslednji članek, ki mora zanimati zlasti naše kmetovalce.

Živinoreja je najvažnejša kmetijska panoga na britansko-ameriškem področju Tržaškega ozemlja. Gospodarska vrednost njene proizvodnje mesa in mleka doseže pri današnjih cenah skoraj milijardo lir letno. To je približno ena tretjina celokupne denarne vrednosti kmetijskih proizvodov in pridelkov na tem področju. Že sama vrednost kravjega mleka presega v coni A letno 300 milijonov lir.

Do teh številk, ki seveda ne morejo biti popolnoma točne, pridemo na podlagi uradnih podatkov o številu posameznih vrst živine v coni A leta 1949 in če upoštevamo povprečno proizvodnjo važnejših proizvodov te živine. Po teh podatkih je bilo tedaj na našem področju 11.880 glav domače živine. V glavnem je od teh odpadlo 4.759 na govejo živino, od katere je bilo nič manj kot 3.339 molznih krav. Pračičev so tedaj našteli 3.585, koz 2.081, ovac 412 in kopitarjev (konj, mezgov in oslov) skupno 1.044. Pri zračunavanju vrednosti mleka je služilo povprečje 5 litrov mleka na dan in kravo po ceni 50 lir za liter.

Omenimo naj samo še, da smo računali za prašiče povprečno čisto težo zaklane živali na 100 kg in ceno na 400 lir za kg, kar gotovo ni preveč, ker je cena temu mesu danes tudi na debelo precej višja.

Umestno bi bilo razpravljati o samem gospodarstvu živinoreje, to se pravi, če se izplača živina v coni A in sicer na podlagi natančnejših računov pri posameznih tukajšnjih živinorejcih. Naj omenimo n. pr., da so naši živinorejci izgubili precej denarja z rejo prašičev leta 1949. Bila bi tudi pri nas pač potrebna določena načrtnost, kakršno uveljavljajo glede te panoge v naprednih državah, ker se brez te ni mogoče izogniti gospodarskim krizam.

Problem gospodarstva in donašanja vsaj malega dobička tukajšnje živinoreje postane zlasti perečega v letih, ko je pridelek živinske krme tako pičel kot je bil lansko leto, oziroma letošnjo zimo. Na Tržaškem se slabe letine krme žal ponavljajo zelo pogosto. Prav redki so tisti živinorejci na tem ozemlju, ki pridelajo dovolj krme za svojo živino celo ob navadnih letinah. Povečini morajo kupiti skoraj vso močno krmo in veliko sena posebno v sušnih letih. Cene krmi so v takih letinah pri nas tako visoke, da se mora marsikateri živinorejec vprašati, ali se mu sploh izplača kupovati krmo; ali bi ne bilo morda bolj gospodarsko, da bi rajši pravočasno odprodal kakšno svoje živinče.

Seveda moramo pri tem računati tudi s koristjo, ki daje živina kmetu posredno s svojim gnojem. Ta je neobhodno potreben za zemlje na našem področju, ki so na splošno zelo izčrpane. Naše zemlje so tako uboge s sprstenino ali humusom (črno zemljo), da bi se kmetovanje na njih po večini ne izplačalo več brez zadostnega gnojenja s hlevskim gnojem. Dovažanje smeti in zelenišenje ter umetna gnojila lahko le deloma in samo v določenih okoliščinah nadomestijo hlevski gnoj.

Od tod težnja naših kmetovalcev, da imajo čim več živine v svojem hlevu; ta težnja pa ni v vsakem primeru upravičena. Naši živinorejci bi morali preračunati natančneje, kakšen čisti dobiček mu daje živina, vštevši seveda tudi koristi, ki mu jih daje z gnojem. Na drugi strani pa bi morali upoštevati vse stroške, ki jih imajo z živino, zlasti v letih, ko morajo tako drago plačevati krmo kot letos, ne da bi mogli prodajati mleko dražje kot druga leta. Vsekakor je jasno, da živinorejec v coni A lahko le z veliko težavo vzdrži konkurenco živinorejcev iz bližnje Furlanije in iz Padske nižine, zlasti se ker mora večinoma kupovati tam seno in drugo krmo za svojo živino. Prevozni stroški za živinorejske proizvode so gotovo tudi mnogo nižji, kot so stroški za prevoz razne krme, posebno sena, ki zavzema mnogo prostora.

Stevilke o stanju živine nam povejo da so se naši kmetje povečini že omejili na rejo predvsem molznih krav in prašičev. To pomeni na živino, ki sicer zahteva boljšo krmo in mnogo nege, zato pa tudi daje navadno več dohodkov. Ti krijejo le s težavo stroške za rejo pri današnjih cenah krme, oziroma živinskih proizvodov.

Kmet, živinorejec iz cone A redi torej svojo živino brez pravega dobička. Drži jo v glavnem zaradi tega, ker tvori živinoreja skupno z drugimi panogami steber njegovega celotnega kmetijskega gospodarstva. S propadom živinoreje bi bil zaradi tega ogrožen obstoj našega kmetijstva sploh. Današnji položaj živinoreje na britansko-ameriškem področju je res kritičen: o tem pričajo neštete izjave in pritožbe domačih živinorejcev.

Pred vojno so živinorejci iz cone A razmeroma lahko prenašali tudi najhujša sušna leta in pomanjkanje domačega pridelka krme brez velikih skrbi in stroškov. Dobili so dobrega sena v izobilju in poceni v sosedni Postojnščini, od Senožeč dalje. Postojnščina, ali Pivka ter na splošno vse bližnje, severno in vzhodno zaledje Tržaškega ozemlja ima prav mnogo padavin; zato se tam redno pojavi suša. Tudi Furlanija se je pred vojno zalagala s senom povečini iz tega zaledja. Sama Pivka je dobavljala letno tukajšnjemu ozemlju in Furlaniji povprečno nad 50.000 stotov sena. Mnogo sena so dovažali k nam tudi s Tolminskega in iz notranje Istre.

Vojna je ta naravni dovoz sena na tukajšnje področje že zelo omejila. Umetna meja med Tržaškim ozemljem in njegovim naravnim zaledjem pa je ta vir krme za tukajšnjo živinorejo popolnoma odrezala.

Kmetje, živinorejci iz cone A pričakujejo sedaj, da bodo odgovorne oblasti upoštevale navedena dejstva in ukrenile čimprej vse potrebno, da se gospodarski stiki s sosednim zaledjem, t. j. z Jugoslavijo zopet vzpostavijo, kakor se je to že zgodilo z Italijo. To bi ne bilo v korist samo domačim kmetom, temveč tudi vsemu gospodarstvu in prebivalstvu cone A.

A. C.

(Iz «Gospodarstva»)

Slikar Stane Kregar
bo razstavljal v «Scorpionu»

V ponedeljek 5. marca ob 18 uri bo ob prisotnosti umetnika otvorjena v galeriji Scorpione slikarska razstava del Staneta Kregarja, enega izmed najznačilnejših sodobnih slovenskih slikarjev.

Slovenska umetnostna javnost bo znala ceniti pomembnost te prireditve, važne tudi za spoznavanje umetnosti matičnega naroda in se je bo številno udeležila.

„Resnična enakopravnost" slovenske šole kot si jo zamišljajo kominformisti

Že neštetokrat smo v našem časopisu odločno zahtevali od odgovornih šolskih oblasti ustanovitev samostojne šolske uprave za slovenske šole.

Ta naša upravičena zahteva, ki so jo podprli tudi vsi slovenski starši, ni bila pogodu kominformističnim «branilcem interesov slovenske šole»; v imenu teh se je oglasil Bidovec ter napisal v «Delu» 10. februarja uvodnik pod naslovom «Slovenska šola», v katerem trdi, da bi po njihovem slovenska šola z ustanovitvijo samostojne šolske uprave prav nič ne pridobila na svojih pravicah. Nasprotno! «Iztrgana bo iz okvira splošne šolske zakonodaje...» Kot najvažnejša ukrepa za resnično enakopravnost slovenske šole sta pa po Bidovčevem mišljenju uvedba organičnega načrta in stalna nastavitev učnega osebja; «ti dve zahtevi titofašistom nikakor ne gresta v račun», to pa zato, ker bi «z uresničitvijo istih jugoslovanski fašisti izgubili ves dosedanji vpliv na našo šolo». Zahteva po samoupravi slovenske šole je zato le «demagoška in prazna fraza», oziroma drugače rečeno navadna «politična špekulacija...»

Že iz teh nekaj fraz, ki smo jih citirali iz omenjenega Bidovčevega uvodnika, je jasno razvidno bistvo kominformistične slovenske šolske politike na našem ozemlju: slovenske šole morajo po njihovem še nadalje ostati pod upravo šovinističnih italijanskih šolnikov; če jim bodo pri tem italijanski šovinisti dovolili, da bodo ob izrednih prilikah lahko zahtevali «resnično» enakopravnost slovenske šole, bo to za kominformiste že velika milost; zahtevati slovensko šolsko samoupravo bi pa pomenilo za kominformiste naravnost oviratí načrte njihovih voditeljev, ki delajo na tem, da bi bil Trst priključen k Italiji, in tega si tukajšnji kominformisti prav gotovo ne bi urali storiti. Torej proč s samostojno slovensko šolsko upravo..

Prav gotovo tega «duhovitega» uvodnika ni prečital dolinski župan Lovriha, sicer bi ne izjavil na občinski seji dne 22. februarja, da je sedanja šolska uprava krivična za slovensko šolo. Če je namreč krivična, potem je povsem logična in upravičena naša zahteva po samostojni slovenski šolski upravi. Da pa je krivična, tega ne more zanikati niti sam Bidovec, pa čeprav še tako kriči o «politični špekulaciji». Toda kaj si hoče pomagati, zaukazano mu je bilo napisati uvodnik proti samostojni slovenski šolski upravi in on ga je napisal.

Slovenski starši, ki se dnevno borijo za pravice in obstoj slovenske šole na našem ozemlju, vedo, da ta vprašanja ne bodo rešena, dokler bodo tudi o naši šoli odločali italijanski šovinistični šolniki. Zato ponovno zahtevajo z vso odločnostjo ustanovitev samostojne slovenske šolske uprave, ki bo reševala vsa vprašanja v korist slovenskega šolstva na našem ozemlju.

Dogovor o plačevanju pristaniških stroškov ČSR

Kontingent 250 milijonov lir za štiri mesece

Kot poroča agencija «Astra», je bila v zadnjih dneh v Rimu na sedežu ministrstva za zunanje zadeve konferenca kateri so prisostvovali predstavniki ministrstva za industrijo in trgovino in tržaški predstavniki, šef trgovinskega oddelka ZVU g. Clyde in predsednik trgovinske zbornice kap. Cosulich. Rimske oblasti so bile končno prisiljene, da pristanejo na tržaške zahteve in so priznale, da je potrebno na nov način organizirati plačevanje čehoslovaških pristaniških stroškov v Trstu. V razgovorih so določili kontingent 250 milijonov lir za štiri mesece. Odločili so tudi, da bo Češkoslovaška izvažala v Trst v zameno za pristaniške usluge štiri skupine blaga: perutnino in jajca, koks za ogrevanje, premog in krompirjev škrob. Drugo blago, ki ga je predlagala trgovska zbornica za zamenjavo, kot steklenice za pivo (za 30 milijonov), keramične izdelke (25 milijonov), steklo in kristal (20 milijonov); sanitetski material (20 milijonov), glasbila (20 milijonov) itd. ne morejo priti v ta dogovor. Sklenili so tudi, da bo Zavezniška vojaška uprava razpravljala s Prago za uvoz sledečega blaga: jeklo, les časopisni papir, celuloza. Ni še znano, če bo Praga pristala na razširitev kroga blaga, ki bi ga izvažala v Trst.

Kot smo že dejali, so se pogajanja, ki so trajala več kot eno leto, končno le zaključila. Pripomniti moramo, da je bil Rim konec koncev že prisiljen pristati na zahteve Trsta, ker mu sam ne more nuditi ničesar v zameno. Prav na tem primeru vidimo, kako je škodljivo, če ima Rim pri vsakem tržaškem poslu svoje prste, in da to vodi samo k zavlačevanju in otežuje rešitev najosnovnejših problemov tržaškega tranzita.

Agencija «Astra» ni javila, kako je bilo rešeno vprašanje uvoznih dovoljenj. Znano je, da je tržaška trgovinska zbornica zahtevala, da bi uvozna dovoljenja izdajala direktno ZVU brez sodelovanja Rima. Prav tako še ni znano, preko katere banke se bo izvršilo to plačevanje. Tržaška trgovinska zbornica je predlagala, da bi se to vršilo preko «Banca Commerciale Italiana» v Trstu, to se pravi, da bi vršili posle brez posredovanja Rima.

SLAVA PADLEMU BORCU!

Anton Hreščak

Rodil se je v Sežani 15. januarja 1896. Po poklicu je bil čevljar, stopil je v partizane leta 1943, da tudi on pripomore do boljših dni svojemu ljudstvu. Kot borec IX. korpusa (vojaški referent) je bil 28. 11. 1944 zajet od Nemcev in odveden v Dachau kjer mu je 3. 3. 1945 smrt preprečila pot do domačega kraja. Ob obletnici njegove smrti se ga hvaležni spominjamo in mu bomo ohranili trajen spomin.

MUHASTI FEBRUAR

Bo še zima?

Že smo mislili, da smo izven zime, ko nas je muhasti februar prav ob svojem koncu presneto prevaral. Že januar je bil zelo topel in februar ga je še prekosil. Do 27. februarja je bila vsakodnevna temperatura še precej nad ničlo. Ob jutranjih urah, ko je zrak najbolj hladen, se je barometer komaj znižal na 4.6 stopinj nad ničlo seveda. In to je bila tudi najnižja temperatura. Toda prav zadnji dan, to se pravi 28. februarja, se je vreme nenadoma izpremenilo ter je zapihala hladna burja, ki je že skoraj dva meseca nismo imeli. Od tedaj se je temperatura dnevno nižala in včeraj je bilo ozračje že zares mrzlo.

Februar, ki bi ga lahko smatrali za najbolj topel mesec v tej zimi, je izgubil svoje prvenstvo prav zadnji dan. Tako pomladansko vreme je bilo še februarja 1927; vsa naslednja leta je bila temperatura v omenjenem mesecu že precej mižja. Letošnji februar pa predstavlja v vremenski kroniki veliko redkost, saj ni noben dan padla temperatura pod ničlo ter je dosegla okrog 20. februarja celo 15.2 stopinj nad ničlo.

V samem mesecu februarju je bilo 15 deževnih dni; 12 dni je pihal južni veter, 8 dni pa je bilo nekoliko burje, ki je bila bolj mila, saj so največji sunki dosegli komaj okrog 40 km hitrosti na uro. Lahko torej rečemo, da sta glavni karakteristiki preteklega februarja prav deževno vreme in južni veter. V februarju je bilo skupno 114.5 mm padavin, to es pravi dvakrat toliko, kot v preteklih letih ob istem času. Iz statističnih podatkov je razvidno, da se ponavlja toliko dežja v mesecu februarju približno vsakih 10 let. Februarja leta 1855 ra je bilo okrog 214 mm padavin.

Mislimo pa da je sedanji mraz le zadnji pozdrav muhastega februarja, ki se je hotel od nas posloviti na bolj «dostojen» način.

Slinavka se ni razširila
vendar je previdnost še potrebna

Zelo nevarna in nalezljva bolezen goveje živine, slinavka ali parkljevka (afta epizootica), ki se je bila pred nekaj tedni pojavila v tržaškem predmestju in v Dolini, se vendar ni razširila in je upati, da smo skoraj izven nevarnosti. Moramo pa vsekakor biti še oprezni in previdni.

O stvari smo takoj obvestili naše kmete in jim dali potrebne nasvete. Priznati moramo, da se je ogromna večina naših kmetov zavedla nevarnosti in da so se vsi strogo držali predpisov ter dali cepiti svojo živino, tako, da so bila žarišča okužbe takoj izolirana in omejena. Poginilo je 6 glav pri Sv. Magdaleni ter dve v Dolini.

Kakor smo že poročali, je okužba prišla iz Furlanije in so jo prenesli s prašiči. Ta naša ugotovitev na podlagi dejstev ni bila všeč nekim italijanskim krogom, ki so nam očitali v svojem tisku, da smo to pisali. Seveda, če bi okužba prišla iz cone B ali Jugoslavije, bi sprožili mednarodno vprašanje, ker pa je bolezen prišla iz Italije, so hoteli vse zatajiti, čeprav bi na ta način spravili našo živinorejo v veliko nevarnost.

Iz Doline

Potrebna je javna tehtnica!

Na zadnji seji občinskega sveta je občinski svetovalec Ljudske fronte tov. Kraljič Karlo priporočil občinskemu upravnemu odboru, naj poskrbi, da bo dolinska občina čimprej dobila javno tehtnico. Vsi občinski svetovalci so priznali, da je predlog tov. Kraljiča popolnoma umesten, kajti vse vasi dolinske občine občutijo potrebo po javni tehtnici. Trgovcem in kmetom je zelo nerodno za tehtanje raznega blaga, pridelkov, vozov itd.

Čudno se nam zdi, da ni občinski upravni odbor razmišljal o tem, ko je odločal o uporabi denarja iz VII. gospodarskega plana. Tako je pač, ko hočejo nekateri napraviti vse sami v ožjem krogu.

Pravzaprav bi morali biti v dolinski občini, ki je precej razsežna, vsaj dve javni tehtnici. Stroški za postavitev in vzdrževanje ne bi bili tako veliki, sčasoma pa bi se tehtnici splačali s svojimi dohodki. Torej koristna in zelo potrebna stvar za vso občino.

Pravijo, da bodo v kratkem sezidali občinsko klavnico med Dolino in Boljuncem. Prav bi bilo, če bi zraven napravili tudi tehtnico. To naj občinski upravni odbor upošteva in izvede v korist dolinske občine.

Iz Zgonika

Jutri občinska seja

Jutri ob 9 dopoldne se bo v Zgoniku ponovno sestal občinski svet na svojo redno sejo in bo nadaljeval z razpravljanjem ostalih točk dnevnega reda.

„Prosvetno društvo Lonjer-Katinara" je imelo občni zbor

V četrtek zvecer je bil občni zbor našega prosvetnega društva. Udeležba je bila jako dobra in člani so z velikim zanimanjem sledili poročilom predsednika, tajnika, blagajnika in gospodarja.

Predsednik se je v svojem poročilu dotaknil tudi one faze, ko se je zdelo, da bo po nesrečni kominformistični izjavi zamrlo vsako kulturno delovanje naših prosvetnih društev. Vendar se je naše društvo kaj kmalu otreslo mrtvila in prav lepo število nastopov, gostovanj in sodelovanje pri raznih skupnih kulturnih prireditvah so jasen dokaz, da naše društvo ne le živi, ampak da krepko stopa po poti za čim večji dvig kulture in prosvete med našim ljudstvom.

* * *

Po končanih poročilih je dobil bivši odbor razrešnico. Nato so sledile volitve novega odbora. Ta si je postavil nalogo, da bo delovanje društva še bolj ojačil in poživil. Kmalu bo na novo urejena društvena knjižnica, ki bo širila dobro slovensko knjigo med naše vaščane in nudila zlasti mladini dobro in zdravo čtivo.

Prepričani smo, da bodo vsi člani našega društva podprali novi odbor pri njegovem delu, da nas bo dramska skupina kmalu razvedrila s svojim nastopom ter da nam bo naš pevski zbor v najkrajšem času nudil obilo užitka s samostojnim izvajanjem naših pesmi.

SINDIKALNE BELEŽKE

24urna protestna stavka uslužbencev zavarovalnih družb

Včeraj so stopili v 24-urno protestno stavko uslužbenci zavarovalnih družb v Trstu; stavkali so v znak solidarnosti z uslužbenci italijanskih zavarovalnih družb, h katerim pripadajo tudi nekatere tržaške zavarovalnice. Podobna protestna stavka je bila že v torek; vse je kazalo, da bo uspeh te stavke zadovoljiv ter da bodo uslužbenci dosegli rešitev svojih upravičenih zahtev. Nepričakovano se je pa položaj ponovno zaostril in tako je prišlo do včerajšnje 24-urne protestne stavke. Na pogajanjih namreč, ki so sledila torkovi 24-urni protestni stavki, delodajalci niso hoteli popustiti v vprašanju povišanja družinske doklade ter povišanja odpravnine za odpuščene uslužbence.

Včeraj so se ponovno sestali sindikalni predstavniki, da proučijo položaj ter so ugotovili, da je stavka v glavnem uspela ter da je bilo le nekaj primerov stavkokaštva. Ni pa prišlo do nobenih incidentov, ker so stavkokaze čuvali policisti na konju. Sindikalni predstavniki nameravajo na bodočih pogajanjih ponovno postaviti iste zahteve glede družinske doklade ter povišanja odpravnine. Če bi ostale te zahteve še vedno nerešene, se bo stavkovno gibanje uslužbencev zavarovalnih družb zaostrilo.

Sleparski zavarovalni zastopnik

Enaintridesetletni generalni zastopnik zavarovalnega zavoda INA dr. Renzo Bassani, stanujoč v Ul. Mercato vecchio 1, je vložil 26. februarja tožbo proti Robertu Piccianiju iz Ul. Roiano 2 zaradi poneverbe, sleparije in neupravičene prilastitve 793.200 lir.

V svoji prijavi je dr. Bassani pojasnil, da je Pinciani kot njegov sodelavec že nekaj mesecev dvigal znatne provizije pri zavodovi blagajni na račun domnevnih zavarovanj, za katera je predlagal ponarejene pogodbe. Zadnje dni si je dal poleg tega izplačati od dr. Bassanija 222.000 lir za nakup avtomobila, ki naj bi mu služil pri uspešnejšem nabiranju zavarovancev. In končno je izrabil še njegovo dobro vero in ga pripravil do tega, da mu je podpisal nekaj menic v skupnem znesku 190.000 lir.

Na podlagi administrativnih pregledov je Bassani ugotovil, da so bile številne zavarovalne pogodbe, na podlagi katerih si je Pinciani dal izplačati provizije, ponarejene.

Čim je Pinciani seznal, da so prišli na sled njegovim poneverbam in sleparijam, se je vsedel na kupljeni avtomobil in jo pobral neznano kam. Vozilo je znamke Fiat 500 z evidenčno tablico TS 2389. Prijava na račun Pincianija bo predana sodnim oblastem.

TIHOTAPSKA AFERA

Počasi, počasi...

Policijske oblasti in finančni organi so včeraj predali sodnim oblastem skupno poročilo o prvi fazi preiskave in izsledkov v zvezi s tihotapsko afero kave. V kratkem bomo bržkone zvedeli še nova imena podjetnih ljudi, ki so se ukvarjali s pridobotnim poslom.

Grozen zalet brez hudih posledic

Včeraj zjutraj je prišlo na cesti v bližini Ban do, groznega karambola, ki bi lahko zahteval človeško žrtev. K sreči pa se je izteklo vse tako, da je ostalo popolnoma neuporabno le motorno vozilo, medtem ko je prizadeti dobil le lažje poškodbe po obrazu.

Enaintridesetletni Ivan Kralj iz Gabrovice se je namreč vozil nekaj po sedmi uri na motornem kolesu z Opčin po novi cesti proti Trstu. V bližini Ban Pa se je s silo zaletel v tovorni avto, ki je v onem trenutku prečkal cesto. Sunek je Kralja vrgel s sedla in ga treščil na cesto, medtem ko se je motorno kolo zagvozdilo pod sprednja kolesa tovornika. Kakor smo že rekli, se je Kralj izmazal zelo poceni, medtem ko je motocikel grdo poškodovan.

Prvi predstavi Ruggera Ruggerija

Po zaključku letošnje operne sezone se je pričela dramska sezona v gledališču Verdi. — Predvčerajšnjim se nam je kot prva predstavila skupina, ki jo vodi svetovno znani in vsem generacijam tega stoletja priljubljeni igralec Ruggero Ruggeri. Predsinočnjim je nastopil v glavni vlogi Pirandellovega «Ugodja poštenja», («Piacere dell'onestà»), sinoči pa kot «Pretor De Minimis», kvalunkvistična igra legalerja Guglielma Gianninija, ki je poleg svojega neuspelega političnega delovanja znan tudi kot pisatelj morda le bolj uspelih odrskih komadov nekakšnega pirandellovskega žanra.

L. Pirandello «Ugodje poštenja»

Okorelí samec Angelo Baldovino, ki je okusil v svojem življenju vsa ugodja življenja in se zaradi tega tudi prav pošteno zadolžil, pristane na poroko s hčerko ugledne vdove, šestindvajsetletno Agato Renni, ki je kot ljubica ločenega, zelo bogatega markiza Fabija Collija ostala z njim v drugem stanu in ki za to uslugo poplača vse Baldovinove dolgove. Baldovino pa postavi poleg tega pogoj: Pošten jaz, toda pošten tudi markiz — ki pa bi seveda hotel še nadalje ostati Agatin ljubimec in se hoče zato po sedmih mesecih njenega poštenega zakonskega življenja Baldovina znebiti in mu hoče podtakniti, poneverbo 300.000 lir, na kar pa Baldovino ne nasede in zahteva, naj jih dejansko ukrade markiz sam, on pa pred javnostjo sprejme pečat tatu, na kar pa vendarle nihče v družini noče pristati. Agata, ki se ji markizova intriga zagabi, sklene ostati z Baldovinom, na kar ta pristane, ker se je medtem vanjo zaljubil.

Čeprav malce prestar, je Ruggeri z veliko umetniško rutino podal čudaškega Baldovina in je dokazal, da je prav gotovo neprekosljiv tolmač takih in podobnih tipično pirandellovskih kreacij. Od ostalih nastopajočih se je še prav posebno odlikovala Germana Paolieri (ki je znana tudi po nekaterih filmskih vlogah) kot Agata, Attilio Ortolani kot Baldovinov prijatelj Setti, Mauro Barbagli kot bogati markiz ter Guido Verdiani kot župnik.

G. Giovanni «Pretor De Minimis»

Upokojeni sodnik De Minimis, stari vdovec, se hoče maščevati družbeni ureditvi, ki mu njegove poštene sodniške štiridesetletne službe ni nagradila z zadostno pokojnino, s tem, da s pomočjo svoje mlade in lepe uradnice Sabine vodi kaj čudne pravde kot na pr. proti radijski postaji, ker mora poslušati reklame, kljub temu, da plačuje pristojbino le za poslušanje programa; proti zavarovalnici, ki mu kljub inflaciji plačuje le tisto rento, ki bi jo izplačevala tudi pred padcem vrednosti denarja, čeprav je za sodnikov kapital, ki ga je vložil, kupila nepremičnine katerih rentabilnost se je v denarju sorazmerno povečala itd. Vse druge pravde čeprav donosne, pa odklanja. Zaradi škandalov, katerih se tožene ustanove bojijo, mu vedno uspe poravnava, pri čemer zasluži vsakokrat ogromne vsote denarja. In prav na ta denar postane lakomna njegova sestrična, vdova z razvratnim sinom — ženskarjem, ki na ogaben in prevarantski način posili advokatovo uradnico, da ostane noseča. Advokat jo hoče zato odpustiti iz službe, kar pa ne stori le zaradi tega, ker je — čeprav star — vanjo zaljubljen. Ko hoče nesrečna Sabina odpotovati v Švico, kjer ima namen živeti z otrokom, ki se bo rodil a da mu zločinskega očeta ne bo nikdar dopustila poznati, jo De Minimis zadrži ter predloži naj se z njim poroči, s čimer bo otroku prikrajšano grenko življenje brez očeta, na kar Sabina pristane.

Ni nam razumljivo, zakaj je smatral R. Ruggeri za potrebno poudariti podobnost obeh odrskih del s tem, da jih je postavil na repertoar eno za drugo ter se v obeh vlogah poslužil celo iste lasulje, skoroda istih oblek. Gledalci, ki so videli obe deli, so iz te zaporednosti mogli ugotoviti le, kako velika je razlika med resničnim dramskim mojstrom Pirandellom in prigodnežem Gianninijem, ki mu takoj zmanjka tal pod nogami, ko mora zajeti globoko v človeško dušo in srce. To velja zlasti za konec tretjega dejanja, ko kljub veliki umetnosti Ruggerija, občinstva ni niti ganil, niti prepričal.

Poleg njegove igre je pohvaliti Guida Verdianija, ki je odlično podal karakterno vlogo upokojenega sodnega oficijala Baldovina in pa Sabino igralke Caverzaghi, ki je bila odlična zlasti v prvem dejanju, medtem ko v zadnjem ni mogla prepričati ne po lastni krivdi.

*

KOLEDAR

Gledališče - Kino - Radio

Sobota 3. marca
Kunigunda, Milena

Sonce vzide ob 6.42, zatone ob 17.52. Dolžina dneva 11.10. Luna vzide ob 4.26, zatone ob 12.23.

Jutri, nedelja 4. marca
Kazimir, Mislav

Pridi Gorenjc

Pridi Gorenjc
z mrzle planine,
vabi Dolenjc
v gorke doline.
Mrzel je led,
pridi se gret!

Sonce gorko
tukaj nam sija,
trta ljubo
gor se ovija,
vince z gore
greje srce.

Brati nas rod,
brati nas Sava,
pridi na brod
krški s Triglava!
Bratec, bod' moj,
pij ga z menoj!

Trta rodi,
trud pozabimo,
vince blišči,
Slovencem napijmo,
bratom okrog:
Živi nas bog!

Velika kulturna prireditev v Dolini

Vabimo na veliko kulturno prireditev v Dolini, ki bo v nedeljo 4. marca t. l. v Jercogovi dvorani. Pričetek prireditve je ob 17 uri.

Nastopili bodo pevski zbor iz Dolina, pevski zbor «Tržaški zvon», folklorna skupina Društva slovenskih srednješolcev iz Trsta, harmonika solo, in recitatorji, med katerimi bodo nastopile tudi pionirke.

Dolinčane in vaščane okoliških vasi vabimo k čim večji udeležbi.

SINDIKALNE VESTI

Izvršilni odbor ERS industrijskih delavcev se bo sestal danes ob 19. uri v Ulici Machiavelli 13, z naslednjim dnevnim redom: 1.) organizacija stroke; 2.) pregled ekonomske situacije.

DAROVI IN PRISPEVKI

V spomin pok. **DRAGE PODBRSCEK** so žene III. okraja nabrale za Dijaško Matico 4.350 lir.

Smučarski tečaj na Komni

Nadaljuje se do 4. t. m. vpisovanje za smučarski tečaj na Komni, ki ga priredi PDT.

Udeleženci, ki so se vpisali, naj se takoj zglasijo zaradi ureditve svojega položaja in zaradi spopolnitve tozadevnih formularjev pri ZDTV Ul. Machiavelli 13, II. od 17. do 19. ure.

PRVI KONCERT LJUDSKE UNIVERZE

MOZARTOVE CERKVENE SKLADBE

Italijanska Ljudska univerza je za tekoče akademsko leto organizirala ciklus desetih koncertov. Kot prvi, otvoritveni koncert je bil v četrtek v mali dvorani gledališča «Verdi» večer Mozartovih cerkvenih skladb.

Koncert je pripravil tržaški dirigent Luini Toffolo s sodelovanjem cerkvenega zbora tržaške stolnice, solistov Ondine Otta, Edde Moretti, Maria Albinija in Bruna Ferlatija ter članov Tržaške filharmonije. Podali so nam Mozartove motete «Sancta Maria», «Ave Verum» in «Exultate, jubilate» ter mašo kronanja. Najsibo odnos današnjega človeka do cerkvene glasbe kakršenkoli, vendar ne more zanikati dejstva, da je tudi srednjeveška cerkvena glasba dala pomemben prispevek k izgradnji današnje glasbene umetnosti. Ako gledamo na ta prvi koncert Ljudske univerze s tega vidika, moramo biti umetniškemu vodji koncerta samo hvaležni, če nam je pokazal tudi to plat Mozartovega ustvarjanja.

Taka glasba ne išče cenenih zunanjih efektov, zato se je veliki, toda premnogokrat pitvi pevski zvezdniki rajši izogibajo. Neštetokrat smo bili prče, da nam moraio prav klasično pevsko umetnost nuditi pevci skromnejše kvalitete, a večkrat zato resnejših stremljenj. Tudi na tem koncertu smo morali to ugotoviti. Zato je potrebno posebno pohvalno omenit Ondino Otto, ki se je ni zdelo za malo, brzdati svoj izrazito gledališki temperament s tako resno in umerjeno glasbo. Vendar je imela zlasti pri «Exultate» priliko prepričati nas o svoji lepi pevski tehniki. V celem kvartetu je bila Ondina prav gotovo najmočnejša pevska osebnost poleg nje se je pa v nekaterih momentih prav uspešno uveljavljal Mario Albini s svojim mehkim tenorjem.

Zbor je svojo ne preveč težavno nalogo prav zadovoljivo izpolnjeval. Izčrpnejše mnenje bi pa mogel izreči le v kakem nastopu «a capella». Izbran, maloštevilen orkester se je inteligentno podredil intimim rekel bi akademskim zahtevam partiture.

Dirigentu Toffolu se pozna da je v cerkveni glasbi zelo doma. Cel koncert je vodil z ono umerjenostjo in stvarnostjo, ki jo taka glasba zahteva. Posebno je imponiral pri izvedbi maše, pri kateri je bil zlasti pri «Credu» zelo prepričevalen.

Bil je prav lep umetniški večer, posebno za one, ki se zavzemajo za razvoj glasbene umetnosti.

— vu

Odpade knjižna razstava v Plavjah

Prosvetno društvo iz Plavij javlja, da ne bo v nedeljo 4. t. m. najavljene knjižne razstave. Razstava slovenske knjige v Plavjah bo kasneje.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE za Tržaško ozemlje

V nedeljo 4. marca 1951 ob 20. uri v AVDITORIJU V TRSTU

PREMIERA

„REVIZOR"

Komedija v petih dejanjih

Spisal: Nikolaj V. Gogolj — Prevedel: Dr. Ivan Prijatelj
Režiser: Jože Babič — Scenograf: Jože Cesar

Vabila se dobijo vsak dan od 9. do 12. ter od 16. do 18. pri Adria-Express, Ul. Fabio Severo 5b.
Zaradi dolžine predstave opozarjamo na točen začetek!

V torek 6. marca 1951 ob 20. uri gostovanje na KONTOVELU z Gogoljevo komedijo

„REVIZOR"

Predavanje o W. Whitmanu

Danes ob 18. uri bo imel v galeriji «Scorpione» predavanje umetnostni kritik dr. Dario De Tuoni o znanem ameriškem pesniku Walt Whitmanu.

Ljubitelji poezije vabljeni.

Prosvetno društvo iz Barkovelj gostuje v nedeljo na Kontovelu

V nedeljo 4 t. m. bo ob 16. v dvorani Gospodarskega društva na Kontovelu prireditev, na kateri bodo nastopili **barkovljanski pevski zbor** z umetnimi in narodnimi pesmimi, **dramski odsek** z dvema šaljivima enodejankama ter **dve solistki**, ki bosta zapeli ob spremljavi klavirja nekaj pesmi; sodelovala bo pa tudi priznana **barkovljanska godba** na pihala, ki bo zaigrala nekaj koncertnih komadov, a zvečer bo igrala za ples.

Člani prosvetnega društva iz Barkovelj vabijo na to prireditev predvsem Barkovljane, Prosečane in Kontovelce. Tudi tržaški izletniki bodo našli na tej prireditvi prijetno razvedrilo.

Pohitite zato v nedeljo vsi na Kontovel.

Knjižni razstavi v Nabrežini in Sv. Križu

Opozarjamo na knjižni razstavi, ki bosta odprti ves dan v nedeljo 4. marca t. l. v Nabrežini in Sv. Križu. Razstavljene bodo slovenske leposlovne knjige, katere si bodo lahko člani prosvetnih društev ogledali in nabavili.

Smučarski izleti PDT

Jutri, 4. t. m. smučarski izlet na Snežnik ali v Crni vrh. Odhod ob 5.30 zjutraj od začetka Ul. Fabio Severo.

KINO

Rossetti. 21.00: Rascelova komična revija.
Excelsior. «V vrtincu», Clark Gable, Vivien Leigh. - Dve predstavi ob 15.30 in 20.30. - Galerija 500 lir, parter 400.
Nazionale. 16.30: «Cudež v Milanu». Vittorio De Sica.
Arcobaleno. 15.00: «Naskok na nebo». Humphrey Rogart in E. Parker.
Fenice. 16.30: «Prispel je kavalir», Tino Scotti, Silvana Pampanini.
Filodrammatico. 16.00: «Doline samote», E. Keyes in D. Powell.
Alabarda. 15.00: «Cvetlice v prahu», Greer Garson, W. Pidgeon.
Armonia. 15.30: «Crni kontinent, V barvah.
Garibaldi. 15.00: «Sled kače».
Ideale. 15.30: «Pošast iz Rio Escordido». Maria Felix.
Impero. 15.30: «Gadje», Henry Vidal, Maria Mauban.
Kino ob morju. 16.00: «Luči varietejas».
Italia. 16.00: «Lepa nespametnica» Greer Garson.
Savona. 15.00: «Greh Lady Considine», Ingrid Bergman.
Viale. 16.00: «Cvetlice v blatu», Cornel Wilde.
Vittorio Veneto. 16.00: «Očarljiva vsiljivka», Loretta Young.
Azzurro. 16.00: «To noč vzide sonce».
Belvedere. 16.00: «Lisičji princ», T. Power, O. Welles.
Marconi. 15.30: «Rosana».
Massimo. 16.00: «Two Jima, ognjena puščava», John Wayne.
Novo Cine. 16.00: «Vitezi severoz

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Podružnica uredništva in uprave Primorskega dnevnika v Gorici - Ul. Silvio Pellico 1|II. nadst. - Telefon 11-32

PO NOVI RAZDELITVI ŠTEVERJANSKE OBČINE

Jazbinci ne bi smeli dopustiti priključitve svoje vasi goriški občini

Bližajoče se občinske volitve v občini Doberdob, Sovodnje, Krmin in Steverjan so izzvale v tukajšnjem časopisju že precej besed. Zlasti v zvezi s števerjansko občino je bilo že preteč člankov. Nova upravna razdelitev števerjanske občine je povzročila med Jazbinci številne pogovore, ki jih je zlasti italijansko reakcionarno časopisje pograbilo kot najboljšo priložnost, da lahko zagovarja stališče priključitve Jazbin k goriški občini.

Včerajšnji «Gazzettino» je tudi objavil daljši članek, v katerem trdi, da so Jazbinci napravili resolucijo, ki so jo podpisali vsi družinski poglavarji; v njej zahtevajo, da se jih namesto k števerjanski občini priključi h goriški. To utemeljujejo s trditvijo, češ da v Števerjan nimajo nobene prometne zveze, če pa že morajo tjakaj, potem morajo po ozkih in celo po čisto zasebnih poteh posameznih kmetov.

Kljub temu ni tako, kot bi to radi prikazali italijanski časopisi. Res je, da so Jazbinci z novo državno razmejitvijo izgubili najbolj prikladno zvezo s Števerjanom. Res pa je tudi, da Jazbinci zaradi tega ne bi smeli vreči puške v koruzo in se prepustiti raznim špekulacijam določenih ljudi, ki napeljujejo vodo na mlin reakcionarnih strank. Jazbinci jim morajo odgovoriti, kot jim gre. S krepkim odgovorom pa bi tudi najbolje napravili svojo narodno dolžnost.

Mataiur

Petelina so hoteli ukrasti

Tudi v naši vasi se od časa do časa zgodi kaj novega. Sicer niso dogodki tako važni, da bi jih bilo treba obešati na veliki zvon, vendar pa predstavljajo za naše vaško življenje predmet pogovor.

Naši ljudje še niso pozabili na Nemce in kozake ki so roko v roki hodili po naših vaseh in kradli iz kurnikov naše kokoši, že so se začele te stvari zopet ponavljati. To pot niso bili niti Nemci niti kozaki, ampak prav tako ljudje v uniformi, od katerih bi pričakovali zaradi njihove važnosti vse drugo prej kot pa da bodo posnemali dejanja svojih predhodnik okupatorjev. To se ni zgodilo ponoči, ampak pri belem dnevu.

V Barcah pri Matajurju so imeli lepega petelina, ki je tehtal okoli tri kg. V vasi so ga vsi poznali, saj je bil on tisti, ki se je vsako jutro začel prvi oglašati in s svojim petjem oznanjal bližajoči se dan. Menda pa je petelin prav s tem svojim petjem opozoril nekatere ljudi, nase da so sklenili pokušati njegovo meso. In res, petelin je izginil pri belem dnevu.

Urni rokomavhi pa gospodarju niso ušli izpred oči. Prijel jih je kar na kraju samem in jih prisilil, da so mu petelina plačali. Kaj bi se zgodilo, če bi jih gospodar ne videl, to je menda vsakemu jasno.

Oče in sin sta si skočila v lase

Lanskega julija sta se zatekla po zdravniško pomoč v tržiško bolnico 60-letni Bersa Alojz in njegov sin 31-letni Evelin. Bersa Alojz je bil potolčen po obrazu, medtem ko je njegov sin imel hudo rano na glavi. Zdravniki so ju obvezali in pri pisanju zapisnika vprašali, kako je nesrečila. Sin Evelin je izjavil, da ga je oče udaril z dletom po glavi, oče pa da ga je sin v odgovor spestil. Sprla sta se bila zaradi malenkostnih vzrokov. Zdravniki so molili, ki je proti volji obeh Bersovih, prijavila oba sodnim oblastem. Oba sta se včeraj morala zagovarjati zaradi pretepanja in prizadejanja telesnih poškodb. Ker je bil oče kriv prepira in je prvi neupravičeno udaril sina z dletom po glavi, so ga obsodili na 4 mesece zapora, medtem ko so sina oprostili, ker je očeta oklofutal v samoobrambi. Kazen so Bersi Alojzu odpustili na podlagi amnestije za sveto leto. Poravnati pa bo moral sodne stroške.

Beda jih je prisilila da so kradli

Septembsa lanskega leta so na tržiški kazenski sodniji sodili 24-letnemu Cirillu Sergeju, 28-letnemu Tosoliniju Benitu in 25-letnemu Kolariču Izidoru, ker so nekaj prej odnesli z njive kmečkega posestva de Dottori 120 kg krompirja. Ker pa jih lastnik ukradenega krompirja ni neposredno prijavil sodnim oblastem, so jih te vse tri oprostile zaradi pomanjkanja tožbe. Ker pa je obstajala policijska prijava, je javni tožilec imel oprostitev za neupravičeno in vložil proti njej priziv na goriško kazensko sodišče. Včeraj so na našem sodišču omenjene mladeniče zopet zaslišali. Vsi trije so se izgovorili, da so krompir ukradli, da bi pomagali svojim družinam iz bede. Vsi trije so namreč brezposelni in člani številnih družin. Z ukradenim krompirjem jih je lanskega avgusta srečal, ko so se s kolesom vračali iz Ronk proti Tržiču, poljski čuvaj Braini Jožef, kateremu je Kolarič zagrozil, da če ne bo molčal, mu bo huda predla. Tako je Kolariču obtožnica poleg tatvine očitala tudi grožnjo. Sodišče je sprejelo priziv in Kolariča obsodilo na 10 mesecev zapora in na plačilo 1000 lir globe, ostala dva pa na 5 mesecev in 10 dni zapora ter na plačilo 4000 lir globe.

Samovoljno postopanje urada za potne liste pri goriški kvesturi

Sleherni državljan italijanske republike ima popolno pravico, da zahteva potni list. Pri izdajanju potnega lista pa imajo krajevne policijske oblasti popolno svobodo in ravnajo pri tem povsem samovoljno, posebno če je prosilec Slovenec.

Tako se redno dogaja, kadarkoli kakšen Slovenec zaprosi za potni list, da se goriška kvestura zanima za prosilca pri vsemogočih ustanovah in zahteva celo pismene izjave gospodarja, kjer je prosilec zaposlen.

Mnenja smo, da je tako ravnanje urada za potne liste pri goriški kvesturi s Slovenci v opreki z najosnovnejšimi pravicami o osebni svobodi in predstavlja kršitev člena 2 italijanske ustave o svobodi kretanja.

Poleg vsega pa tak odnos do slovenskih prosilcev ni v čast italijanskim oblastem v naši pokrajini. Zato zahtevamo, da v interesu spoštovanja demokratičnih načel, prenehajo s samovoljnim omejevanjem. V primeru, da se bodo take nepravilnosti ponavljale, se bodo naši ljudje pritožili na sam Državni svet, da bo njihove z ustavo zajamčene pravice tudi dejansko priznal.

Prepir zaradi dediščine

Včeraj se je v kmečki hiši št. 9 v Ul. Blaserna vnel hud prepir, v katerega so morali poseči organi javne varnosti. Sprla sta se namreč brata 38-letni Mario in 41-letni Avgust Da Ros, ki se že več časa prepirata zaradi razdelitve posestva. Avgust je že pred časom hotel od hiše in zahteval od očeta 76-letnega Valentina Da Ros, da mu izplača njegov del. Ker ni oče hotel o tem nič slišati, je moral Avgust ostati doma in nadaljevati z delom na posestvu. Včeraj je v odsotnosti brata Maria ponovil očetu svojo zahtevo in ponovno naletel na gluha ušesa. Ko se je brat vrnil okrog poldne s polja, je razburjen kaj kmalu našel vzrok, da se je z njim sprl. Brata sta se prerekala na dvorišču. Ko je bratu bilo že dovolj očitkov in ostrih besed, je prijel za vile in mahnil brata po glavi tako, da je ta obležal nezavesten. Ker je oče posegel v prepir, je tudi njega doletel udarec z vilami. Oba je moral rešilni avto Zelenega križa odpeljati v mestno bolnico, kjer se bo moral Da Ros Valentin zdraviti en teden in Avgust, zaradi globoke rane na čelu, pa dvajset dni.

IZPRED SODIŠČA

Bolničar Rdečega križa je okradel nezavestnega ponesrečenca

Nekega dne septembra 1949 so orožniki iz Doberdoba našli v prvih jutranjih urah na križišču pri vasi v jarku ležečega kolesarja. Približali so se mu in ugotovili, da je nezavesten. Ker je tudi krvavel iz glave, so o najdbi obvestili Rdeči križ, ki je poskrbel, da so moža spravili v bolnico. Pozzarinija Alojza, doma iz Tržiča so v tržiško bolnico pripeljali, ko je bil še nezavesten. Ko je prišel naslednjega dne k sebi in se zavedel svoje nesreče, je kaj kmalu ugotovil, da mu je nekdo vzel z roke zapestno uro. Prepričan je bil, da jo hranijo usmiljene sestre, ki so mu stregle. In ko je zapuščal bolnico, jih je vprašal po njej. Toda te so mu odgovorile, da ni imel pri sebi nobene ure, ko so ga sprejeli v bolnico. Pozzarini pa je bil gotov, da je uro imel na roki, in je takoj zasumil, da mu jo je nekdo ukradel. Zato se je obrnil do orožnikov, ki so kaj kmalu uganko rešili. Ugotovili so namreč, da si je uro prilastil bolničar Rdečega križa 39-letni Prestirosi Jakob iz Tržiča, ki je pri zaslišavanju sam priznal, da je vzel Pozzariniju uro, ko ga je spremljal v bolnico. Zaradi tega je moral včeraj pred goriško kazensko sodišče, kjer je na vprašanje predsednika dr. Storta odgovoril, da je uro ukradel misleč, da se Pozzarini ne bo spomnil, da jo je kdaj imel. Obsodili so ga na 5 mesecev in 10 dni zapora ter na plačilo 2666 lir globe.

Občni zbor Konzorcija čebelarjev za goriško pokrajino

V nedeljo 4. marca 1951 bo v prostorih Pokrajinskega inšpektorata za poljedelstvo v Gorici, Ul. Duca D'Aosta 55. redni občni zbor Konzorcija čebelarjev za goriško pokrajino s sledečim dnevnim redom: 1. finančno stanje do 31. decembra 1950; 2. proračun za leto 1951; 3. premestitev čebel; 4. razno.

Zbor bo točno ob 9.30.

V nedeljo vsi na pevski koncert v Pevmo

Prosvetno društvo «Gozdič» iz Peči vabi vse ljubitelje slovenske pesmi na pevski koncert, ki bo v NEDELJO 4. MARCA ob 16. uri v prosvetni dvorani v Pevmi. Pevski zbor bo izvajal skladbe priznanih slovenskih skladateljev, in sicer: *R. Simonitija, Medveda, Ipavca, Schwaba, Jenka, Premrla* in drugih.

Po prvem delu koncerta bo uprizoritev enodejanke «Zaklad». — VSTOPNINA 100.— LIR.

Sovodnje v Ben. Sloveniji

Občinska uprava kaže premajhno zanimanje za javna dela

Sovodenjska občina v Beneški Sloveniji spada med najrevnejše občine v Benečiji. Prav zato pa bi se morala občinska uprava pozanimati, kadar je prilika, da bi to revščino, če že ne odpravila, pa vsaj omilila. Pri tem bi morali biti občinski svetniki in odborniki bolj samostojni in bi morali večkrat nadlegovati razne vladne urade na pokrajini itd., kajti zanašanje na obljube bo dovedlo samo do tega, da se bodo razmere v občini samo poslabšale.

Z javnimi deli bi lahko marsikaj popravili, ker je dela in tudi potreb več kot dovolj. Poglejmo samo cesto v Matajur, cesto v Mašerje, šolska poslopja po raznih vaseh, popravilo porušenih hiš v Matajurju, napeljavo vodovodov, popravilo že obstoječih cest in zgraditev novih.

Pred časom je pokrajinska uprava imela na razpolago nekaj denarja, ki je bil namenjen potrebam občin. Ker pa se sovodenjska uprava ni ob pravem času spomnila, je seveda tudi ta prilika šla rakom žvižgat. Prav zaradi premajhnega zanimanja je upravi utekla podpora, ki jo je nudila Postbellica iz Vidma. Le nekaj so dosegli vaščani iz Matajurja; tudi to seveda s precejšnjimi napori in stroški in na lastno pest. Ko je uprava uvidela, da je to lepa prilika, ki pelje do materialnih sredstev, so takoj pričeli z načrti za gradnjo ceste. Tudi z delom so pričeli, toda že po prvem kilometru so morali z deli prenehati, ker ni bilo denarja na razpolago. Sedaj je vse delo v zastoju in voda uničuje, kar je bilo napravljenega.

KINO

VERDI, 17: «Muke», A. Nazzari in Y. Sanson.
VITTORIA, 17: «Življenje z očetom», W. Powell.
CENTRALE, 17: «Bledi obraz», B. Hoppe in J. Russell (barvni film).
EDEN, 17. «Moč zla», J. Garfield.
MODERNO, 17: «Orečaščena», H. Lamar.

KOŠTABONA-PUČE

Ljudje ne bodo trpeli malomarnega dela KLO

Za področje našega KLO je bila lansko leto v investicijskem planu določena precejšnja vsota kredita za izgradnjo ceste križišče Pučе Koštabona, sedeža KLO, spomenika padlim borcem v Koštaboni, za popravilo vodovodov, lokalnih cest itd. Toda kredit ni bil zaradi pomanjkanja materiala in drugih vzrokov popolnoma izčrpan pa tudi izgotovljena dela niso stala toliko, kakor se je predvidevalo. Zaradi tega je ostalo nad en milijon dinarjev viška.

Letos pa je investicijski plan za naš KLO mnogo manjši in znaša le 900.000 din. S tem kreditom bomo morali končno zgraditi sedež KLO in dokončati vsa dela, ki jih lansko leto nismo mogli. Toda ali nam bo pri vsem tem zadostovalo 900 000 dinarjev? Izračunali smo, da bi s to vsoto dokončali sedež KLO. Kje pa naj vzamemo denarna sredstva za vsa ostala dela, kot n. pr. elektrifikacijo, ki je že v teku in naši ljudje nestrpno pričakujejo dneva, ko bo tudi pri na za, svetila električna luč?

Zvedeli smo tudi, da bomo morali iz letošnjega kredita poravnati tudi znesek okoli 300.000 din za že opravljena dela, ki jih je bivše podjetje «Konstruktor» izvršilo pri gradnji sedeža KLO. Če od kredita odštejemo še to vsoto, pomeni, da imamo praktično samo še 600.000 dinarjev kredita za letošnja investicijska dela. S to vsoto ne moremo niti dokončati sedeža KLO.

Kdo je kriv takemu poslovanju? Zakaj niso bila lansko leto vsa dela poravnana iz računa lanskega kredita? Ali ni pri vsem tem kriv KLO, predvsem pa njegov tajnik Milko Viller, ki se ni pozanimal, da bi bili dolgovi plačani iz lanskega kredita, ki je kakor že omenjeno, ostal deloma neizkoriščen in je bilo za nas izgubljenih nad en milijon dinarjev?

Zaradi tega so naši ljudje zelo razburjeni in to popolnoma upravičeno, kajti že lansko leto bi morala v Pučah zasvetiti električna luč pa je še sedaj nimamo. Vprašujemo se, kdaj jo bomo dobili? Jasno je, da če bomo delali na tak način, tedaj je še daleč težko pričakovani dan. K vsemu pa pravimo, da naši ljudje ne bodo trpeli malomarnega dela KLO!

VAŠČAN

Piran

Člani SIAU bodo v tekmovanju prispevali 600 prostovoljnih ur

Tudi v Piranu se slišijo odmevi obvez, ki jih sprejemajo frontovci v Kopru, Strunjanu, Sv. Luciji, Bujah, Umagu, Novem gradu in drugje v počastitev deset. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte. V Piranu so bili na vseh devetih bazah SIAU množični sestanki, na katerih so člani sprejemali obveze za tekmovanje. Na nekaterih bazah je bilo toliko ljudi, da so bili prostori premajhni. Največje obveze so sprejeli na V. bazi, ki je najštevilnejša po članstvu in obsega center mesta. Tu bodo člani napravili 1000 ur pri gradnji in popravljanju potrebnih objektov.

Nič ne bodo zaostajali člani III. baze, ki so se tudi obvezali napraviti 1000 prostovoljnih ur. Tu bodo imeli še več sestankov kulturno-političnega značaja.

Tudi ostale baze bodo napravile svojo dolžnost v tem tekmovanju. Skupno bodo člani SIAU v Piranu prispevali v tem tekmovanju 6000 prostovoljnih ur. Delali bodo pri popravljanju cest, poljskih poti, pri vodovodu, popravljanju starih hiš; popravili in prenovili bodo tudi otroško zavetišče.

Tekmovanje je v polnem razmahu. Vsako nedeljo se sliši udarjanje krampov in škripanje samokolnic, s katerimi prevažajo nakopano zemljo in kamenje. Največ prostovoljcev je na raznih gradbiščih v mestu, precej pa tudi izven mesta. Najbolj pa napreduje delo na cesti iz Strunjana v Piran. Tam so tudi najboljši prostovoljci-mladinci, od katerih se zopet odlikujejo dijaki Pomorskega tehnikuma. Če bo delo šlo tako naprej, bodo Pirančani prekoračili sprejete obveze za več kot 50 odst.

ISTRSKI DNEVNIK

Podružnica uredništva Primorskega dnevnika v Kopru - Ul. Cesare Battisti 2 - Telefon 70

PROSLAVA 8. MARCA IN TEKMOVANJE NA ČAST OF - GLAVNA SKRB NAŠIH ŽENA

Po vaseh pripravljajo prireditve

na sestankih pa sprejemajo obveze, da bodo pošiljale otroke na mesečne zdravniške preglede, da bodo obiskovale izobraževalne tečaje itd.

Po vsem okraju se žene pripravljajo na proslavo 8. marca. Nekje same, drugod s pomočjo prosvetnega društva pripravljajo prireditve, predavanja in zabavo, kakor so pač samoiniciativne. V glavnem se o vseh teh stvareh pomenijo na sestankih ASIZZ, kjer pa ne prezrejo drugega važnega problema: tekmovanja za 10. obletnico OF. Zato ni nič čudnega, da žene izrabijo vsako uro prostega časa za uspeh proslave 8. marca in skupnim naporom, za čimvečje uspehe v tekmovanju za 10. obletnico OF.

Na sestanku ASIZZ v Kortah so se žene zmenile, da bodo za proslavo 8. marca nabrale prostovoljne prispevke in z izkupičkom obdarovale otroke, da bodo tudi ti občutili njihov praznik. Pripravile bodo kulturno prireditev, na kateri bodo nastopile z deklamacijami, skušale pa bodo do takrat predstaviti ženski pevski zbor. Poskrbele bodo tudi za zabavo in storile vse, kar bo potrebno za čim dostojnejšo proslavo praznika žena.

Za proslavo obletnice OF bodo žene dale 200 prostovoljnih delovnih ur. Porabile jih bodo za čiščenje vodnjakov, za otroke v otroškem vrtcu bodo sešile predpasnike in zastavile svoje roke tam, kjer bo pač potreba. Izvolile so tudi kontrolno komisijo ki bo nadzorovala delo v otroškem vrtcu. In še eno obvezo so sprejele žene iz Kort: vsak ponedeljek bodo prišle k študiju kjer si bodo širile znanje in obzorje. Pohvaliti je treba ta sklep žena iz Kort in ga dati za vzgled vsem drugim!

Kot v Kortah, tako se tudi drugod pripravljajo na proslavo 8. marca. V Bertokih bodo imele veliko prireditev, pripravljajo se tudi v Vangarelu, Babičih in drugod. V Babičih bodo žene organizirale prireditev v čast obletnice OF. Imele bodo tri predavanja iz zdravstvenega, materinskega in kmetijskega področja. Vse so se obvezale, da bodo vsak mesec pošiljale svoje otroke na brezplačen zdravniški pregled in tako vodile stalno kontrolo nad zdravjem svojih otrok. Zadružnice so posebno vesele, kajti prejšnjo nedeljo so spravile živino v nov zadružni hlev. Tudi druge žene so ponosne, da imajo tako moderen hlev, katerega bodo lahko tudi one uporabljale za svojo živino. Samo nekaj jih še jezi. Otroškega vrtca nimajo! Pravijo pa, da ga bodo zahtevale in tudi dobile.

Tako se žene pripravljajo za praznovanje 8. marca in obletnice OF. Na vrsti so otroci in mladina, da s primernim načinom izkažejo hvaležnost svojim materam.

Bertoki

Za osmi marec se žene našega kraja marljivo pripravljajo. Pionirji bodo nastopili z igro «Vedež», žene same pa z več recitacijami. Mešani pevski zbor bo zapel več pesmi.

Pri tej proslavi bodo sodelovale tudi žene iz Sermina in Skocjana. V Skocjanu se učijo dijaki Kmetijske šole in žene igre «Kje je meja», s katero bodo nastopili v Bertokih na dan proslave. Za tisti dan bodo žene vseh prej omenjenih krajev pripravile tudi posebno pogostitev za vse udeleženke.

Babiči

Že večkrat smo na sestankih govorili, da bi bilo potrebno zgraditi v naši vasi Ljudski dom, ki bi služil za sedeže raznim množičnim organizacijam in za večje množične sestanke. V vasi imamo dopisnika Babiča, ki bi take stvari moral poročati. Kako da takih želja ljudstva ni slišal? Saj je vendar važno gospodarsko vprašanje, če ljudje sami začnejo o tem razpravljati. S tem se vzbudi zanimanje krajevnih in okrajnih oblasti, da pridejo na pomoč z nasveti in drugim.

VAŠČAN

Marezige

Naša Kmetnaproza bo morala čimprej nabaviti potrebnega apna za škropljenje trt in sadnega drevja. Letos bomo rabili še več apna za škropljenje češenj in sadnega drevja, ker mila zima ni uničila sadnih škodljivcev. Treba bo bolj temeljito poškropiti, da bo prišlo res do živega vsem zajedalcem, živalskim in rastlinskim.

B. F.

Objava

KOPER. — Oddelek za notranje zadeve pri Okrožnem ljudskem odboru za Istro je izdal odredbo, da se podaljša veljavnost osebnih izkaznic do 31. 12. 1953. Obenem jih morajo vsi imetniki dati žigosati. Žigosanje bodo vršile posebne komisije po krajevnih ljudskih odborih do 30. aprila 1951.

Novi vozni red parnikov

29. 1. 1951 je stopil v veljavo sledeči vozni red parnikov:

Iz Kopra za Trst:	Iz Trsta za Koper:
ob 6.00	ob 7.00
6.40	10.15
7.30	11.00
8.00	12.30
9.10	13.30
12.00	15 00
13.15	16.30
14.30	17.30
17.00	18.20

Nedeljski in prazniški urnik pa ostane kakor do sedaj

Obvestilo okrajnega odbora Zveze borcev

Dne 18. marca bo v Kopru okrajna konferenca Zveze borcev koprskega okraja. Za to konferenco naj se že sedaj pripravijo vsi delegati, ki so bili izvoljeni na baznih konferencah po vaseh. Kjer pa še niso imeli te konference, naj jo takoj skličejo in izvolijo delegate.

Na okrajni konferenci Zveze borcev bodo delegati obravnavali vse dosedanje delo in delo, ki jih čaka v vseh tekočih vprašanjih tega leta. Zato naj se vsi izvoljeni že sedaj dobro pripravijo za debato.

Okrajna Zveza borcev obvešča tudi vse člane, da je te dni razposlala na vse baze revijo «Borec», ki naj jo vsi čimprej dvignejo in pozorno prebirajo na sestankih. Ne bi smelo biti borca in aktivista, ki bi te revije ne poznal in čital.

Strelski šport

Med mladino je veliko zanimanje za strelski šport. To je zelo zdravo športno udejstvovanje, ki naj bi ga mladina gojila v še večji meri kot do sedaj. Moramo priznati, da je mladina na Kmetijski šoli v Skocijanu pri Kopru v tem športu na prvem mestu. Tam so pred dobrim mesecem ustanovili skupino, ki šteje 98 članov. Vsi člani te strelske športne skupine imajo veliko veselja do tega športa. Med drugim so se obvezali, da bodo zgradili tudi svoje strelišče.

V Kopru je v strelskem športu prva mladina slovenske gimnazije. Že večkrat se je izkazala pri treniranju na strelišču na bivši železniški postaji v Skocijanu. Najboljši v tej ekipi je tov. Jadran Markežič. Zadnje dni so tudi pri Pobegih. Cežarjih in pri Sv. Antonu ustanovili športna strelska društva.

Pri Sv. Petru šteje športno strelsko društvo že 27 mladih članov. Prav tako je bila ustanovljena te dni športno strelska skupina v Saletu pri Izoli.

Ljudska tehnika si utira pot na podeželje

Ni skoro učinkovitejšega sredstva, ki bi praktično prineslo toliko koristi naši mladini kot ljudska tehnika s svojimi raznovrstnimi vejami udejstvovanja. Dolgo časa je trajalo, preden ji je uspelo, da se je približala tudi naši podeželski mladini. Danes se že večje število mladine bavi z eno ali drugo vejo ljudske tehnike. Dokaz temu so tudi razni primeri iz vasi.

Tako je bil pred dnevi pri BABIČIH ustanovni občni zbor Ljudske tehnike, kjer se je vpisalo 25 članov. Postavili so dva krožka: fotoamaterskega in šoferskega. O pomenu Ljudske tehnike je govoril tovariš Slobodan Koren. Izvoljen je bil odbor, ki bo vodil vse delo. Navzoči so sprejeli tudi nalogo pridobiti čim več članov. V vasi imajo dva šoferja, ki bosta mlade člane Ljudske tehnike učila poznavanja ustroja motorjev. Tako bosta veliko koristila, ker bosta pridobljeno znanje širila med mladino.

Tudi v Smariah je bila na osemletki osnovana prva skupina mladih tehnikov. Za začetek se je vpisalo 18 mladih radioamaterjev katere vodi tov. Batič. Cimprej bodo ustanovili še fotoamatersko skupino.

Tako se vidi, da se postavljajo tudi na podeželju prvi temelji za nadaljnji razvoj Ljudske tehnike. To je velikega pomena, ker bo tako Ljudska tehnika pripomogla pri vzgoji bodočih strokovnih kadrov.

IZGUBLJENA OSEBNA IZKAZNICA

Tov. Speh Jožef je izgubil osebno izkaznico pred nekaj meseci. S tem jo razglaša za neveljavno.

* * *

Tov. Roža Marinac je v četrtek izgubila v Trstu osebno izkaznico. S tem jo razglaša za neveljavno.

* * *

Savarin Roža iz Bosamarina je izgubila osebno izkaznico in jo s tem razglaša za neveljavno.

ZIMSKO ŠKROPLJENJE JE V VZORNIH SADOVNJAKIH ŽE OPRAVLJENO.

Dustolovščine dobrega vojaka Švejka v svetovni vojni

JAROSLAV HAŠEK

II. DEL

94.

PREVEDEL PROF. DR. FRAN BRADAČ
ILUSTRIRAL DR. ROBERT HLAVATY

«Koga pa vozite s seboj?» je strogo vprašal in pokazal na vpijočega vojnega kurata, ki je spal na trebuhu in čigar zadnjica je izzivajoče zrla v inšpekcijo.

«Pokorno javljam, gospod lajtnant,» je zajecal korporal, «da ni on'gá ...»

«Kakšen pa on'gá,» je zagodrnjal doktor Mraz, «izrazite se jasno!»

«Pokorno javljam, gospod lajtnant,» se je oglasil Švejk namesto korporala, «tale gospod, ki na trebuhu spi, je neki drugi gospod višji vojni kurat. Pridružil se je k nam in zlezel v naš vagon. In ker je naš predstojnik, ga nismo mogli ven vreči. Očitno je zamenjal štabni vagon z arestantskim.»

Doktor Mraz je vzdihnil in pogledal v svoje papirje. O takšnem višjem vojnem kuratu, ki naj bi se peljal z vlakom v Bruck, ni bilo nič v seznamu. Nervozno je trenil z očesom. Na poslednji postaji je imel naenkrat preveč konj in zdaj mu pade kar z jasnega višji vojni kurat v kupé za arestante. Na nič drugega se ni zmogel, kakor da je pozval korporala, da na trebuhu spečega obrne, da bi mogel dognati njegovo identiteto.

Po daljšem trudu je korporal obrnil vojnega kurata vznak; pri tem se je kurat prebudil in, videč častnika pred seboj, rekel: «Eh, servus, Fredi, was gibt's neues? Abendessen schon fertig?»* Spet je zamižal in se obrnil k steni.

Doktor Mraz je takoj spoznal, da je to tisti požeruh iz oficirske kazine, in je tiho vzdihnil.

«Za to,» je rekel korporalu, «pojdete k raportu.»

Odhajal je, a Švejk ga je zadržal:

«Pokorno javljam, gospod lajtnant, da ne spadam sem. Zaprt bi moral biti samo do pol enajstih. Dobil sem zapor treh dni in zdaj bi moral že sedeti v živinskem vagonu. Ker je enajsta ura že zdavnaj minila, vas prosim, gospod lajtnant, da me premestite že v živinski vagon, kamor spadam, ali pa h gospodu obrlajtnantu Lukašu.»

«Kako se pišete?» je vprašal doktor Mraz in spet gledal v svoje papirje.

«Josef Švejk, pokorno javljam, gospod lajtnant.»

«Ehm, vi ste torej tisti znani Švejk,» je rekel doktor Mraz; «vi bi morali res o pol enajstih iz zapora. Toda gospod nadporočnik Lukaš me je prosil, naj vas izpustim šele v Brucku; češ da je to bolj varno, sicer boste na poti spet kakšno nabredli.»

Ko je inšpekcija odšla, si korporal ni mogel kaj, da bi ne pripomnil zbadljivo:

«Torej vidite, Švejk, da vam je drek pomagalo, obračati se na višjo instanco. Ko bi bil jaz hotel, bi bil lahko obema posteno zakuril.»

«Gospod korporal,» se je oglasil enoletni prostovoljec, «razmetavati dreke je več ali manj verostojno dokazovanje, toda inteligenten človek ne sme uporabljati takih besed, če je razburjen. In potem vaša smešna grožnja, da bi lahko nama obema posteno zakurili. Zakaj vendar niste tega storili, ko ste imeli za to priložnost? V tem se gotovo kaže vaša velika duševna zrelost in nenavadna rahločutnost.»

«Tega imam že dovolj!» je poskočil korporal, «Oba vaju lahko spravim v kriminal!»

«Pa zaradi česa, golobček?» je nedolžno vprašal enoletni prostovoljec.

«To je moja stvar!» si je dajal poguma korporal.

«Vaša stvar,» je rekel enoletni prostovoljec in se smehljal, «vaša in najina. Kakor v kartah: Moja teta — vaša teta. Jaz bi prej menil, da je na vas vplivala omenitev, da pojdete k raportu, in zato začenjate na naju tuliti, seveda ne službeno.»

«Vidva sta nesramneža!» se je oglasil korporal in nabiral poslednji pogum, da bi imel strašen obraz.

«Nekaj vam povem, gospod korporal,» je pripomnil Švejk; «jaz sem že star vojak, služil sem pred vojno in vem, da se psovke ne splačajo. Spominjam se, da je bil takrat, ko sem pred leti služil, pri nas v kompaniji neki narednik Schreiter. Ta bi bil lahko šel že kot korporal zdavnaj domov, ampak bil je, kakor se reče, nekoliko udarjen. Torej ta človek je na nas vojakih sedel, lepil se nam je kakor drek na srajco: to mu ni bilo prav, to spet je bilo proti vsem predpisom, gnjavil nas je, kar je mogel, in nam pravil: ‚Vi niste vojaki, ampak vahtarji' Nekega dne me je to tako razkačilo, da sem šel k raportu. ‚Kaj hočeš?' pravi stotnik. ‚Imam, pokorno javljam, gospod stotnik pritožbo zoper našega gospoda narednika Schreiterja; mi smo vendar cesarski vojaki, ne pa vahtarji. Mi služimo cesarju, nismo pastirji ovac'.»

«Glej, golazen,» mi je odgovoril stotnik, «da te ne vidim več!» Jaz pa na to, da prosim, naj me odvedejo k bataljonskemu raportu.

Pri bataljonskem raportu, ko sem podpolkovniku pojasnil, da nismo vahtarji, ampak cesarski vojaki, mi je naložil dva dni zapora, jaz pa sem zahteval, da pridem k regimentsraportu. Tam je gospod polkovnik name zarjovel, da sem bedak in da naj se zgubim. Jaz zopet na to: «Pokorno javljam, gospod obrst, da hočem k brigadnemu raportu.» Tega se je ustrašil in dal takoj poklicati v pisarno našega narednika Schreiterja. Le-ta me je moral pred vsemi oficirji prositi za odpuščanje zaradi besede vahtar. Potem me je dohitel na dvorišču in mi oznanil, da me od danes naprej ne bo več psoval, ampak da me bo spravil v garnizijski zapor. Odsihdob sem nase pazil, toda zaman. Stal sem na straži pri skladišču in na zid je vsak stražar vselej kaj zapisal. Bodisi da je narisal žensko spolovilo ali pa napisal kak verz. Jaz se nisem mogel niočesar domisliti in tako sem se iz dolgega časa podpisal na zid pod besede: «Narednik Schreiter je rabelj.» Narednik je to takoj ovadil, ker me je zasledoval kakor pes. Po nesrečnem naključju je bil nad tem napisom še drug: «Mi na vojno ne pojdemo, mi se nanjo poserjemo.» In to je bilo leta 1912, ko bi morali iti v Srbijo zavoljo tistega konzula Prochazke. Tak so me takoj poslali v Terezin k deželnemu sodišču. Gospodje od vojaškega sodišča so menda petnajstkrat fotografirali tisti zid pri skladišču z napisi in mojim podpisom vred. Da bi preizkusili moje pisavo, so mi dali desetkrat zapisati: «Mi na vojno ne pojdemo, mi se nanjo poserjemo.» Petnajstkrat sem moral pred njimi zapisati «narednik Schreiter je rabelj» in naposled se je pripeljal neki izvedenec za pisavo ter mi dal zapisati: «Bilo je 29. julija, ko je Kraljevi Dvor nad Labo spoznal grozo narasle Labe.» «To še ne zadostuje,» je dejal avditor, «nam gre za tisto ‚poserjemo se'. Narekujte mu nekaj, kjer je veliko esov in erov,

(Nadaljevanje sledi.)

* Eh, servus, Fredi, kaj je novega?
Je večerja že pripravljena?

Z UKAZOM ZVU ŠT. 38 Z DNE 1. MARCA

DODATKI IN SPREMEMBE PREDPISOV o občinskih volitvah

Kdo ne more biti izvoljen - Predložitev liste - Kazenski postopki proti prekršiteljem

Ukaz ZVU št. 38, ki je stopil v veljavo na dan objave v Uradnem listu dne 1. marca 1951, spreminja določila o občinskih volitvah na anglo-ameriškem področju Svobodnega Tržaškega ozemlja.

Prvi del tega ukaza določa, da bo imela vsaka občina na področju občinski svet, občinski odbor in župana. Občinski svet bo obstajal:

a) v občini Trst iz 60 članov;
b) v občini Milje iz 30 članov;
c) v občinah Devin-Nabrežina in Dolina iz 20 članov;
d) v občinah Zgonik in Repentabor iz 15 članov;
e) če število oseb v občini, ki imajo pravico biti izvoljene ne dosega določenega števila članov občinskega sveta, iz vseh teh oseb.

Občinski odbor bo obstajal iz župana kot predsednika in iz:

a) dvanajst odbornikov in treh namestnikov v občini Trst;
b) štirih odbornikov in dveh namestnikov v občinah Milje, Devin-Nabrežina in Dolina;
c) dveh odbornikov in dveh namestnikov v občinah Zgonik in Repentabor.

Ukaz določa nato postopek za izvolitev župana in pravi, da poleg primerov, ko nekdo ne more biti izvoljen v smislu členov X in XI tega ukaza ne morejo biti imenovane za župana naslednje osebe:

a) osebe, ki še niso položile računa o prejšnjem županskem poslovanju ali ki so po položitvi takega računa v položaju dolžnika;
b) duhovniki katere koli veroizpovedi;
c) člani pokrajinskega zastopstva;
d) osebe, katerih sorodniki v premi črti ali sorodniki ali osebe v svaštvu do drugega kolena zavzemajo v občinski upravi mesto občinskega tajnika, izterjevalca ali pobiralca občinskih davkov ali občinskega blagajnika, ali ki so z občino v pogodbenem razmerju glede občinskih del ali naprav, ali so v položaju poroka;
e) osebe, ki so bile obsojene zaradi kaznivega dejanja, ki so ga izvršile kot javni uradniki ali zaradi zlorabe uradne oblasti, na kazen in prostosti preko šestih mesecev ter osebe, ki so bile kaznovane zaradi zločinov na kazen ječe ne manj kot eno leto, razen v primerih rehabilitacije v smislu zakonskih predpisov.

Člen VIII zadeva pravice, dolžnosti, naloge in poslovanje občinskih organov.

Člena X in XI vsebujeta določila o pasivni volivni pravici in o izjemah od pasivne volivne pravice.

Kdo ne more postati občinski svetovalec

Za občinske svetovalce ne morejo biti izvoljeni:

a) ministri in državni podtajniki v fašističnih vladah, ki so zavzemali ta mesta ali bili imenovani 6. januarja 1923 ali kasneje;
b) senatorji, o katerih je bilo izrečeno, da izgube svoje mesto;
c) poslanci, ki so po 3. januarju 1925 glasovali za temeljne zakone za ohranitev fašističnega režima;
d) državni svetniki;
e) prefekti in kvestorji, ki so bili imenovani na podlagi fašistihih kvalifikacij, načelniki pokrajin in kvestorji, ki so jih imenovale vlade italijanske socialne republike ali nemške okupacijske oblasti;
f) predsedniki pokrajin in osebe, ki so bili občinski predsedniki v zadnjih petih letih fašističnega režima (1938 do 1943) ali ki jih je imenovala na ta mesta vlada italijanske socialne republike ali nemške okupacijske oblasti;
g) člani posebnega sodišča za zaščito države in člani posebnih sodišč italijanske socialne republike;
h) višji častniki in generali državnih oboroženih sil, ki so bili na podlagi epuracijskega postopanja odstranjeni iz službe z ali brez pravice na pokojnino, ter častniki katerega koli čina, ki so sodelovali po 13. oktobru 1943 z oboroženimi silami, ki so bile v borbi proti Italiji, in so bili zaradi tega izbrisani iz službenega staleža ter so izgubili svoj čin;
i) «Duce-jevi mušketirji», častniki fašistične milice v stalni plačani službi razen onih, ki so pripadali verski, zdravstveni ali dobrodelni službi ter libijskim legijam, železniški milici, italijanski liktorski mladini, formacijam «DICAT» ali «DACOS»;
j) častniki, ki so dejansko služili v oboroženih silah italijanske socialne republike; častniki državne republikanske garde in člani črnih brigad, avtonomnih legij ter posebnih edinic politične policije italijanske socialne republike;
k) nameščenci javne uprave v višji kot deveti stopnji razporedbe v državni službi ali v temu odgovarjajoči stopnji, ki so bili na podlagi epuracijskega postopanja razrešeni službe z ali brez pravice na pokojnino;
l) osebe, ki so zavzemale katero izmed naslednjih mest ali odgovarjajočih mest v ženskih organizacijah: tajnik ali podtajnik fašistične stranke, član velikega fašističnega sveta član državnega direktorija fašistične stranke, član državnega sveta fašistične stranke, inspektor fašistične stranke, federalni tajnik in podtajnik, federalni inspektor, politični sekretar v občinah z najmanj 20.000 prebivalcev;
m) osebe, ki so bile dokončno izbrisane iz seznamov prostih poklicev na podlagi epuracijskega postopanja;
n) osebe, ki so se vpisale v republikansko fašistično stranko.

Vendar imajo pasivno volivno pravico osebe, ki so sicer pripadale kateri izmed prej naštetih kategorij, a so jih pristojne oblasti proglasile za nekaznive, ali so epuracijske komisije glede njih izrekle oprostilno odločbo.

Člen XIII ukaza določa, da bo Zavezniška vojaška uprava z ukazom določila dan volitev ki mora biti nedelja, za vsako poedino občino.

Župan občine mora dan volitev razglasiti volivcem s pomočjo letakov, ki se morajo objaviti 45 dni pred dnevom volitev in v katerih morajo biti označena volišča.

Volivna komisija mora najmanj osem dni pred dnevom volitev poslati županu enega izmed dveh izvodov sekcijskih volivnih imenikov, ki se hranijo pri volivni komisiji v smislu člena XX, odstavek 2 ukaza št. 345 z dne 24. septembra 1948 in člena XXXII, odstavek 3 ukaza št. 190 z dne 19. septembra 1949.

Predložitev kandidatne liste

Kandidate, navedene v kandidatnih listah, ki morajo vsebovati takšno število kandidatov, ki ni manjše kakor ena petina števila občinskih svetovalcev, ki naj se izvolijo, in ne večje kakor to število, mora predložiti najmanj:

v občini Trst 300 volivcev;
v občini Milje 100 volivcev;
v občinah Devin-Nabrežina in Dolina 30 volivcev;
v občinah Repentabor in Zgonik deset volivcev.

Število volivcev, ki predložijo kandidate, ne sme presegati zgoraj navedenih števil za več kot eno tretjino.

Poedini volivec ne sme podpisati več kot eno izjavo o vložitvi kandidatne liste.

Nikdo ne more biti kandidat na več kot eni listi v isti občini ali nastopiti kot kandidat v več kakor eni občini.

Občinski tajnik ali njegov zakoniti zastopnik mora izdati o predloženih listinah točno potrdilo o prejemu z označbo dneva in ure predložitve in jih mora še istega dne poslati volivni komisiji.

Naloga volivne komisije

Volivna komisija bo morala:

a) overiti, da-li so kandidatne liste podpisane od predpisanega števila volivcev ter izločiti liste kandidatne liste, ki temu ne ustrezajo;
b) izločiti iz kandidatnih list imena tistih kandidatov, ki niso ustregli predpisom;
c) odkloniti znake kandidatnih list, ki so istovetni ali se lahko zamenjajo z znaki drugih kandidatnih list, ki so bile precej vložene, ter dati rok 48 ur za predložitev novih znakov kandidatnih list;
d) črtati imena kandidatov, ki so vsebovana v drugih kandidatnih listah, ki so bile poprej vložene;
c) odkloniti kandidatne liste, ki vsebujejo manjše število kandidatov, kakor je predpisano najmanjše število, skrajšati kandidatne listine, ki vsebujejo višje število kandidatov, kot je najvišje dovoljeno število, s tem, da črta zadnja imena, in odkloniti kanditne liste, ki jim niso predloženi znaki.

Delegati poedinih kandidatnih list smejo še isti dan vpogledati hibe, ki jih je našla komisija, ter spremembe na kandidatni listi, ki jih je napravila.

Volivna komisija se mora spet sestati naslednje jutro ob deveti uri dopoldne, da:

a) zasliši delegate kandidatnih list, pri katerih so bile najdene hibe ali, ki so bile spremenjene, če je to potrebno;
b) da sprejme nove listine;
c) da na isti seji sklepa o napravljenih spremembah.

Proti sklepom volivne komisije pritožba ni dopustna; sklepi komisije se morajo takoj sporočiti županu zaradi priprave seznamov kandidatnih list, in zaradi objave na občinski oglasni deski in drugih javnih prostorih, ki se mora opraviti najkasneje petnajsti dan pred volitvami.

Prav tako se mora to takoj sporočiti conskemu predsedniku zaradi tiskanja glasovnic, na katerih morajo biti natisnjeni znaki kandidatnih list po vrstnem redu, kakor so bile vložene.

Dolžnosti župana pred volitvami

Župan mora poskrbeti za to, da se dostavijo potrdila o vpisu v volivnem imeniku na stanovanje vsakega poedinega volivca najkasneje peti dan pred dnevom, ki je določen za volitve. Potrdila mora vsebovati označbo sekcije, v katero spada volivec, volišče, dan in čas glasovanja, in mora biti opremljeno s kuponom, ki ga odtrga predsednik sekcijskega volivnega urada, ko volivec glasuje.

V vsaki sekciji se mora ustanoviti volivni urad, ki ga sestavljajo predsednik, tajnik in pet skrutinatorjev, izmed katerih izbere predsednik enega za podpredsednika.

Župan mora skrbeti za to, da se med popoldnevom na dan pred volitvami ali na dan volitev pred sedmo uro zjutraj izročijo predsedniku volivnega urada:

a) zapečaten zavoj z žigom sekcije;
b) sekcijski volivni imenik, ki ga je overila volivna komisija ter prepis tega imenika, ki sta ga overila na vsakem listu župan in občinski tajnik in ki se mora nabiti med volitvami, da ga lahko vpogledajo volivci;
c) pet izvodov seznama kandidatnih list; en izvod ostane pri volivnem uradu, ostali štirje izvodi se morajo nabiti v glasovalni dvorani skupno z lepakom, na keterem so v velikih črkah navedene glavne kazenske določbe, ki jih določa ta ukaz;
d) zapisnike o imenovanju skrutinatorjev, ki so jih izbrali izmed volivcev obeh spolov v občini, ki morajo biti izvoljeni za občinske svetovalce:
e) zapečaten zavoj z glasovnicami, ki jih mora dostaviti županu conski predsednik in na katerem mora biti zunaj označeno število glasovnic v zavoju;
f) glasovalne skrinjice, potrebne za glasovanje;
g) primerno število tintnih svinčnikov za glasovanje.

Žige sekcij, ki morajo biti iste vrste ter označeni s številkami po zaporednem redu, mora dobaviti conski predsednik, ravno tako glasovalne skrinjice in glasovnice.

Dvorana za glasovanje, v katero smejo biti odprta samo ena vrata, se mora razdeliti na dva predela, s trdno pregrado, ki naj ima na sredi odprtino za prehod.

V prostor, ki je rezerviran za volivni urad, smejo vstopiti volivci samo zaradi glasovanja in smejo ostati tam samo toliko časa, kakor je nujno potrebno za oddajo glasu.

Razen volivcev, ki se izkažejo s potrdilom o vpisu v dotično sekcijo, se ne sme nikomur dovoliti dostop na volišče. Nikdo ne sme vstopiti oborožen ali s palico.

Za red je odgovoren predsednik sekcije; v ta namen sme pozvati policijo, da odstrani ali aretira katero koli osebo, ki moti redni potek volivnih operacij ali stori kaznivo dejanje. Člani policije ne morejo biti službeno v glasovalni dvorani, razen, če to zahteva predsednik.

Na dan volitev je prepovedana volivna propaganda katere koli vrste, bodisi neposredna ali posredna, kakor tudi zbori in sestanki na javnih prostorih ali na prostorih, dostopnih občinstvu.

Kako je treba voliti

Ko je predsednik ugotovil istovetnost volivca, odtrga kupon od volivca in potrdila in ga shrani v poseben ovoj; na to potegne iz prve glasovalne skrinjice eno glasovnico in jo izroči pravilno preganjeno volivcu obenem s tintnim svinčnikom. Nato gre volivec k eni izmed za to določenih miz (glasovalni celici) in ne da bi se mu kdo približal, glasuje tako, da s svinčnikom napravi križ na glasovnici preko znaka tiste kandidatne liste, za katero se je odločil, vsekakor pa na pravokotniku, kjer se ta znak nahaja. Volivec sme tudi izraziti, da daje prednost (preferenco) kandidatom tiste kandidatne liste, za katero je glasoval, in sicer s tem, da s tintnim svinčnikom napiše primek in ime ali pa samo primek dotičnih kandidatov na za to določene črte v srednjem delu glasovnice,

Število preferenc, ki jih sme dati volivec, znaša v občini Trst štiri, v drugih občinah cone pa dve.

Glasovanje mora biti odprto do 21,00 ure. Če pa so v tem času v dvorani še navzoči volivci, ki še niso glasovali, se mora glasovanje nadaljevati, dokler niso vsi od njih glasovali, vendar ne preko 22,00 ure. Po tej uri noben volivec ne sme več glasovati.

V ponedeljek ob osmi uri mora predsednik odpreti glasovalno skrinjico oziroma glasovalni skrinjici in pričeti s štetjem glasov, potem, ko se je volivni urad znova konstituiral in ko se je ugotovilo, da so podpisi in pečati, pristavljeni prejšnji večer, ostali nepoškodovani.

Glasovnice se morajo označiti s številkami in položiti v zapečaten ovoj, ki ga podpišeta predsednik in tajnik in ki se mora priložiti k zapisniku.

Ko se zaključi skrutinij, mora predsednik ugotoviti izid skrutinija in ga mora posvedočiti v zapisniku.

Na podlagi izidov, ki jih je ugotovil osrednji volivni urad, mora predsednik proglasiti za izvoljene v skladu s številom mest, ki pripadajo poedinim kandidatnim listam, tiste kandidate, ki so po vrstnem redu volivne številke, če so pa te dosegli najvišje individualne številke enako, tiste kandidate, ki imajo prednost po vrstnem redu po kandidatni listi; poprej pa mora pozvati prisotne volivce, da prijavijo morebitno zadržko proti pasivni volivni pravici izvoljenih oseb, nekvarno odločbam občinskega sveta.

Vsako mesto, ki se izprazni v štiriletni dobi iz kakršnega koli razloga, razen s prostovoljnim odstopom, se mora zasesti s kandidatom, ki neposredno sledi zadnji osebi, izvoljeni na isti kandidatni listi.

V treh dneh po zaključku skrutinija mora župan objaviti izide volitev in jih sporočiti izvoljenim osebam.

Na svoji prvi seji po volitvah mora občinski svet, predno sklepa o kateri koli drugi zadevi, pretresti položaj izvoljenih članov in izreči, da posamezni ne morejo biti izvoljeni, če obstajajo predvideni vzroki, in poskrbeti za nadomestilo.

Proti volivnim operacijam v zvezi z izvolitvijo občinskih svetovalcev je dopuster ugovor v enem mesecu od dneva, ko se svetovalci proglasijo za izvoljene.

Ostalih 15 členov tega ukaza vsebujejo kazenske določbe.

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • INDUSTRIJA • PROMET • FINANCE

Svetovni gospodarski položaj

Sekretariat Združenih narodov je pred dvanajstim zasedanjem ekonomskega in socialnega sveta objavil svoje pogleде o ekonomskih napredkih držav na svetu v zadnjih dveh letih 1949—50.

V vseh deželah, tako na zapadu kot vzhodu, je ekonomija dosegla progresivni razvoj v navedenem obdobju. Res je sicer, da je v nekih deželah opaziti celo nazadovanje in to predvsem v ekonomsko zaostalih deželah.

Sedanji gospodarski položaj je ves pod vplivom korejskega spora in je zanj značilno inflacijska mrzlica in pomanjkanje nekaterih važnih proizvodov.

Poročilo deli obdobje po drugi svetovni vojni na tri različne faze. Prva od konca 1946. leta do drugega polletja 1949 leta. Za to obdobje je značilno zmanjšanje ameriškega eksporta in težave v bilanci drugih držav.

Druga faza traja do sredine 1950. leta. Zanjo je značilna po moč ZDA drugim državam.

Tretja faza traja od sredine 1950. leta in še sedaj. Cene kritičnih materialov skačejo visoko navzgor, draginja raste, prehod gospodarstva na vojno gospodarstvo in kontrola države nad ekonomiko v vrstah dežel — to so značilnosti tega obdobja.

Poročilo poudarja predvsem velik porast v proizvodnji v obdobju od 1. januarja 1949. do 30. junija 1950 in to predvsem porast proizvodnje za zunanjo trgovino.

Ta porast proizvodnje se je pokazal tudi na trgovini. V istem času se je povečal odsek zamenjav med različnimi državami, ki so bile prej navezane na severnoameriško tržišče. Zaradi neekonomskih razlogov se je izredno zmanjšala zunanja trgovina vzhodnoevropskih držav, srednji indeksi so daleč nižji kot so bili pred vojno.

Obseg svetovnega eksporta 1949. leta je za 10 odst. večji kot 1948. V prvem semestru 1950. leta je ta odstotek znašal že 13, vedno v odnosu na 1948. l.

Obseg ameriškega eksporta je bil 1949. leta rahlo višji kot prejšnje leto, medtem ko se je obseg evropskega in ostalega eksporta dvignil za odst. v odnosu 1949.

Posledice korejskega spora so se pokazale tudi v zunanji trgovini. Nesoglasje med ameriškim izvozom in uvozom in iz tega izvirajoče težave plačilnih bilanc drugih držav je končno premagano. To zaradi tega, ker se je močno povečal ameriški uvoz predvsem surovin in kritičnih materialov. Vendar se je sposobnost zahodnih držav za proizvodnjo eksportnega blaga zmanjšalo zaradi novih obrambnih naporov teh držav.

Povečanje izvoza v ZDA

Statistični urad Združenih ameriških držav javlja, da je izvoz ZDA narastel v decembru 1950. na 1.063.200.000 dolarjev. Uvoz je v decembru narasel na 862.100.000 dolarjev.

V celotnem 1950. letu je eksport narasel na 10 milijard 274 milijonov dolarjev in je za 1,435.000 dolarjev večji kot je bil uvoz. Vendar je uvoz v preteklem letu narastel na 33 odst. dočim se je izvoz zmanjšal za 15 odst. v primerjavi s 1949 letom.

V decembru je izvoz narastel zaradi povečanega izvoza strojev, avtomobilov, bombaža in žita.

Evropska trgovina s kavo v 1950. letu

Po podatkih, ki izvirajo iz Londona so evropske države uvozile v preteklem letu vsega skupaj 8.150.000 vreč kave. Uvoz po državah je naslednji:

Francija 2.495.000; Belgija 1.080.000; Italija 775.000; Anglija 660.000; Svedska 570.000! Švica 420.000; Nemčija (samo zahodna, približni podatki) 390.000 Holandska 375.000; Finska 250.000; Ostale evropske države (približni podatki) 1,135.000.

Lani se je poraba kave nekoliko zmanjšala. Če jo primerjamo s 1949. letom vidimo, da so takrat uvozili 8.335.000 vreč kave, to se pravi za 3 odstotke več kot letos.

Italijanski izvoz in uvoz 1950

Po predhodnih podatkih sestavljenih v statističnem uradu je Italija v 1950. letu uvozila za 1438 milijonov dolarjev blaga (1106,7 v 1949. letu).

Še vedno je precej občutna razlika med uvozom in izvozom, vendar se je razlika zmanjšala za 38 odstotkov, to se pravi od 391,2 milijonov dolarjev v 1949 letu na 242,3 milijone dolarjev, negativni saldo se je zmanjšal za 148 milijonov dolarjev. Med 1948. letom in 1949. je bilo zmanjšanje še večje in je znašalo samo 40,1 milijonov dolarjev ali 10 odstotkov.

Pokritje uvoza z izvozom se v Italiji približuje predvojnemu stanju, ko je izvoz pokrival uvoz s 93,1 odstotki. Vendar ne smemo pozabiti, da so bila v predvojna leta, ko je Italija z gromno uvažala za potrebe svoje vojne industrije in za ustvarjanje strategičnih rezerv.

ŠPORTNI DNEVNIK

Popoln nogometni spored jutri v Istrskem okrožju

Nedelja bo zopet oživila istrska igrišča, kjer bodo vse enajstorice nadaljevale svoje borbe za boljša ali slabša mesta.

V prvenstvu Tržaškega ozemlja bo v **Kopru ob 14.30** mestni derby med **Auroro in Meduzo.** Meduza je kakor znano odlična enajstorica, saj je prisilila preteklo nedeljo celo Arrigonija k neodločenemu izidu. Zatorej Aurora pozor! Umag bo sprejel v goste enajstorico **Novega grada** in verjetno jo bo tudi odposlal brez točk. Na vsak način je v tej tekmi favorit Umag. Tekma bo v **Umagu ob 14.30.**

Brez dvoma težko borbo čaka **bujsko enajstorico,** ki bo morala nastopiti ob **14,30 v Piranu** proti tamkajšnji močni enajstorici. Ker se **Piran** čuti v zadnjih časih izredno dobro in je v odlični formi, bo tudi to tekmo končal v svojo korist. Če se ne bo vmešala seveda bujska enajstorica s svojo v tem primeru hvalevredno trmo.

V **Strunjanu** bo isto tako ob **14.30** izredno zanimiva tekma med domačo enajstorico in **Brtoniglo,** ki prihaja v goste. Borba bo ostra in brez dvoma bi morala iti zmaga domačinom, vendar se lahko zgodi, da Brtonigla preseneti.

* * *

Tudi v okrožnem prvenstvu A in B skupine Istrskega okrožja je nedeljski nogometni spored popoln.

Spored je sledeč:

SKUPINA A

V Kopru ob 12:
Aurora B - Rdeča zvezda

v Piranu ob 12:
Piran ICE - Nardone

v Izoli ob 12:
Arrigoni B - Strunjan B

v Izoli ob 14.30:
Ampelea - Partizan

v Sv. Bortolomeju ob 14.30
Saline - Meduza B

SKUPINA B

V Novi vasi ob 14.30:
Nova vas - Novi grad B

v Dajli ob 14.30:
Dajla - Salvore

v Bujah ob 14.30:
Momjan - Villanja

v Sv. Lovrencu ob 14.30:
Sv. Lovrenc - Seget

v Brtonigli ob 14.30:
Brtonigla B - Buje B

Finžgar drugi v Obersdorfu

OBERSDORF, 2. — Nov svetovni rekord v smučarskih poletih je dosegel danes v tretjem dnevu mednarodnih tekmovanj v Obersdorfu Finec Tauno Luiro, ki je skočil 139 m.

Enega največjih uspehov jugoslovanskih smučarjev pa je dosegel danes RUDI FINŽGAR, ki je zasedel drugo mesto s skokom 126 m, pri čemer je postavil nov jugoslovanski rekord. Rezultati so bili naslednji: 1. Tauno Luiro (Finska) 139 m; 2. Rudi Finžgar (Jugoslavija) 126 m; 3. Andreas Daescher (Svica) 126; 4. Fritz Schneider (Svica) 126; 5. Sven Petersson (Svedska) 122. 7. Evert Karisson (Svedska) 120.

Stavite tako (če se vam zdi)

Bologna - Como	1		
Fiorentina - Padova	1		
Milan - Juventus	X	1	2
Napoli - Lucchese	1		
Palermo - Genova	1		
Pro Patria - Novara	X	1	
Roma - Inter	2	X	
Sampdoria - Lazio	X	2	1
Torino - Atalanta	1	X	
Udinese - Triestina	X	1	
Messina - Brescia	2	1	
Treviso - Spal	2	X	
Venezia - Siracusa	1		
Verona - Salernit.	1		
Vicenza - Spezia	1		

Odred je vložil pritožbo

BEOGRAD — Vodstvo ljubljanskega nogometnega kluba Odred je z brzojavko prijavil protest Nogometni zvezi Jugoslavije v zvezi s poslednjo tekmo s Spartakom.

Pred novo premiero Slovenskega narodnega gledališča

NEKAJ O N.V. GOGOLJU IN NJEGOVEM "REVIZORJU"

Medtem, ko si je v zapadni Evropi sredi 19. stol. utiral pot politični liberalizem, je teklo življenje v tedanji Rusiji po starih konservatnih tirih. Vendar ruski narod ni bil zadovoljen s samodržkim režimom in zato je tudi v Rusiji decembra 1825. leta prišlo do vstaje dekabristov, katerih krog pa je bil zelo ozek. Bili so to revolucionarji iz vrst plemstva in zaradi tega niso mogli vzbuditi pravega odziva pri ljudstvu. Car Nikolaj I. je 14. decembra s topovi na Senatskem trgu hitro zadušil vstajo. Vendar je ta vstaja pretresla vso Rusijo in zapustila brez dvoma globoko sled tudi v mladem Gogolju, ki se je takrat šolal v «Gimnaziji višjih znanosti» kneza Bezborodka v Nježinu.

N.V. Gogolj, ki se je rodil 19. marca 1809. v Soročincih, malem trgu v Ukrajini, kot sin stare plemiške družine, je že po očetu Vasiliju Afanasjeviču, ki je napisal mnogo verzov in komedij, podedoval umetniško in razgibano naravo. V sosednjih Kibincih, pri graščaku Troščinskem, kjer je bilo nekakšno kulturno središče vse okolice, so imeli tudi stalno gledališče, kjer so uprizarjali igre, ki jih je pisal Vasilij Afanasjevič, vloge v njih pa so poleg tlačanov igrali avtor sam, njegova žena in sin Nikolaj. V Kibincih je imel Gogolj, že kot deček, v pestri družbi priliko spoznati različne ljudi in dojeti razmere tedanjega časa. Razen tega je imel tu na razpolago bogato knjižnico Troščinskega.

Že v gimnazijskih letih je Gogolj sodeloval v dijaškem literarnem krožku in nastopal z velikim uspehom tudi pri dramskih predstavah. Po končani maturi bi najrajši postal pisatelj, a mikala ga je tudi državna služba. Poln velikih načrtov in upov se je odpravil v Petrograd, od koder pa je kmalu razočaran pisal materi: «Tišina v njem je nenavadna, noben duh se ne blesti v ljudstvu; vsi so služabniki in uradniki, vsi razpravljajo o svojih oddelkih in kolegih, vse je zadušeno, vse se pogreza v nekoristnih in praznih naporih, v katerih se njihovo življenje brezplodno obrablja.» Razočaran nad državno službo se je Gogolj odločil svoje prve misli: postati pisatelj. Odločil se je, da natisne svojo pesnitev «Hans Küchelgarten» pod psevdonimom V. Alov. Kritika tega njegovega literarnega prvenca je bila porazna in Gogolj je pri založniku pobral vse preostale izvode ter jih doma uničil. Literarnemu neuspehu je sledil drug udarec. Prosil je za angažma v Aleksandrinskem gledališču v Petrogradu. Pri preizkušnji so mu dali čitati monolog iz «Dimitrija Donskega» in «Andromahe». Njegov izpraševalec Hrapovicki je javil ravnatelju Gagarinu, da se je Gogolj pokazal pri izpitu «za povsem nezmožnega ne le za tragedijo ali dramo, marveč tudi za komedijo.»

Po tem neuspehu je Gogolj stopil v uradniško službo in se obenem lotil študija in resnega literarnega dela. Pripravljal je zbirko povesti «Večeri na pristavi pri Dikanjki», ki mu je prinesla ime in ga poštavila v vrsto najboljših ruskih pisateljev. V tej dobi se je pogosto sestajal s Puškinom in Žukovskim.

Gogolj je od nekdaj natanko opazoval družbo in ljudi okrog sebe. Bjelinski je napisal o njem: «Popolnoma življenjska resničnost v Gogoljevih povestih je tesno povezana s preprostostjo zamisli ... ker je do kraja zvest življenju.» Gogolj je videl napake in je trpel zaradi njih. Videl je podkupljivost in korupcijo uradništva, surovost velikašev in proti tem gnilim razmeram je sklenil boriti se s svojim literarnim delom.

Zelo je ljubil gledališče in mu priznaval velikanski vzgojni pomen. «Gledališče» je govoril, «ni prazno brezdelje in sploh ni majhna stvar, če pomislimo, da je v njem prostora tudi za pet ali šest tisoč ljudi in da se vsa ta človeška množica, čeprav med njenimi poedinci ni nikake sličnosti, v istem času lahko napolni z enim samim navdušenjem, zajoka z enakimi solzami, se zasmeje z istim vsečloveškim smehom. Kakšna katedra je to in koliko dobrega je mogoče raz nje povedati svetu!» In zamislil je komedijo z naslovom: «Vladimir III. stopnje». Prav dobro pa je poznal tedanji policijski red, tedanjo cenzuro, ki takega dela kot si ga je zamislil on, ne bo nikoli dovolila. In njegova zamisel napisati komedijo, satiro, ki bi razkrinkala tedanjo družbo je ostala neizpolnjena. Se naprej je Gogolj pisal povesti in ustvaril veličastno delo «Taras Buljba», v katerem slika Ukrajino in boj kozakov s tujimi podjarmljevalci v 16. stoletju. Njegova povest je takoj postala last vsega naroda, saj je bila to veličastna epopeja njegovi domovini Rusiji, v kateri pravi: «vstal je ves narod .. da se maščuje za zasmehovanje svojih pravic, za svoje sramotno ponižanje, za žalitev vere svojih prednikov ... za grozodejstva tuje gospode, za tlačanstvo, za unijo.»

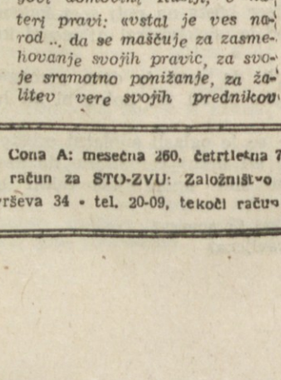

GOGOLJ

V času, ko je Gogolj prevzel stolico za srednjeveško zgodovino na petrograjski univerzi, je pripravljal komedijo «Revizor», ki jo je prvič čital leta 1836. na večerji pri Žukovskem. Komedija je žela pri povabljencih, med katerimi je bil tudi Puškin, velik uspeh. Ker pa je bil Gogolj prepričan, da neuprizorjena igra nima pravega pomena, se je začel truditi, da bi «Revizorja» spravil na oder, kar se mu pa zaradi stroge cenzure ni posrečilo. Žukovski mu je pomagal, da je bilo prirejeno čitanje komedije na dvoru. Caru Nikolaju I. sta bila v «Revizorju» najbolj všeč posestnika in graščaka Dobčinski in Bobčinski, in dovolil je uprizoritev igre na odru. Tako je končno 19. aprila 1836. doživel «Revizor» krstno predstavo v Aleksandrinskem gledališču v Petrogradu (kjer je devet let prej Gogolj hotel postati igralec). Predstava je izzvala mnogo debat in kritik. Nekateri so jo navdušeno hvalili, drugi so kričali, da je to neresnično in nemogoče, da je «Revizor» obrekovanje in jarsa. V časopisih so se pojavile polemike in najostrejše kritike. Novinarja Bulgarin in Sjenkovski sta pisala: «Čemu nam je treba razkazovati te robatosti, te umazane cunje? Čemu slikati umazano podobo dvoriščne strani življenja brez vsakega vidnega smotra?» Ugledni uradnik in pisatelj Vigelj je pisal svojemu prijatelju: «Ali ste čitali to komedijo? Ali ste jo videli? — Jaz nisem ne tega ne onega storil, ampak toliko sem slišal, da moram reči: že od daleč mi smrdi. Avtor si je izmislil nekakšno Rusijo in v nji nekakšno mestece, na katero je zvalil vse grdobije, ki so se kdaj pa kdaj pokazale na površini prave Rusije.» Ves napredni del družbe in zlasti mladina pa je potegnila z Gogoljem in se navduševala nad njegovim delom. Gogolj sam, ki ni pričakoval takega hrupa, je odpotoval v tujino, pritožujoč se: «Vsi so zoper mene, stari in ugledni uradniki vpijejo, da mi ni nič svetega, ko sem se predrznil tako govoriti o uradnikih; policija je proti meni, trgovci so proti meni; literati so proti meni ... ob najmanjšem znamenju resnice — že vstajajo proti tebi, pa ne en sam človek, marveč celi sloji.» V tujini je zasnoval duhovito enodejanko «Gledališki razhod po predstavi nove komedije», v kateri je obračunal z občinstvom, ki je gledalo «Revizorja». Ta enodejanka pa je izšla šele šest let kasneje, isto leto kot je izšel v Gogoljevih zbranih spisih nekoliko predelani «Revizor». Na čelo «Revizorja» je pisatelj pripisal znamenito geslo: «Nikar ne dolži ogledala, če imaš grd obraz». Na koncu pa je dostavil glavarju nekaj besed, ki razodevajo globlji pomen vsega dela: «In navsezadnje se najde še kak peresni praskač, papirni mazač in me postavi v komedijo. To je, kar človeka žali! Ne prizanese niti činu niti stanu in vse se bo režalo in ploskalo ...»

V inozemstvu je Gogolj tudi zaključil svoje najobsežnejše in najpomembnejše delo roman «Mrtve duše», ki ga je začel pisati še pred odhodom iz domovine. Sam pa se Gogolj ni prav zavedal pomena svojega novega romana. Začel si je očitati, da je preveč osramotil domovino in v razdvojenosti je začel iskati tolažbe v veri, Včasih se je sicer še vedno skušal iztrgati iz svojih misli in pričeti z resnim delom, vendar ni ustvaril nič več pomembnega.

Zimo 1850/51 je preživel v Odesi, kjer je pogosto zahajal v gledališče. Zelo pomemben je njegov pogovor z igralcem A.O. Tolčenovim, kateremu je rekel: «Prav je, da ljubite umetnost s tem, da ji služite. Le tistemu se namreč razodene, kdor jo ljubi. Umetnost terja celega človeka. Sijaj, glasbenik, pisatelj, igralec, se morajo popolnoma, nerazdeljeno predati umetnosti, da bi v nji nekaj pomenili ... Verujte, mnogo plemenitejše je, če si dober obrtnik, kakor pa igralec brez ljubezni do umetnosti.»

Konec leta 1851. se je Gogolj, ki je takrat bival v Moskvi, pritožil Turgenjevu in svojemu prijatelju ruskemu igralcu Ščepkinu, da je nezadovoljen z igro igralcev v «Revizorju» in, da je sam pripravljen prečitati jim vso igro. In res je Gogolj nekaj dni kasneje čital «Revizorja» igralcem Malega teatra» v Moskvi. Turgenjev, ki je bil tudi takrat navzoč je pripovedoval: «S kakšno neodločnostjo, s kakšno osupelostjo je izgovoril Gogolj znano frazo mestnega poglavarja o obeh podgonih. ‚Prišli sta, povohali — in izginili'. Celo počasi nas je pogledal, kot da išče pojasnila za ta nenavadni dogodek. Le tedaj sem razumel, kako v splošnem slabo, površno, kakšno željo da bi se občinstvo čim hitreje nasmejalo, igrajo navadno «Revizorja» na odru».

Zadnja Gogoljeva leta so potekla v hudih verskih bolečinah ter bolezni in deset dni pred svoj osmrtjo je celo sežgal vse svoje rokopise, med njimi tudi drugi del «Mrtve duši».

Gogolj je tako globoko posegel v rusko bistvo in tako prodrobno pokazal tedanjo družbo, kot noben pisatelj pred njim. Ustvaril je rusko gledališko igro in postavil na oder vso resničnost ruskega življenja. Njegovo delo so nadaljevali Dostojevski, Tolstoj in Gorki, ki si jih težko zamislimo brez predhodnika Gogolja. V svetovnem slovstvu velja Gogolj za enega najduhovitejših karikaturistov, z neizčrpnim toda trpkim in jedkim humorjem.

L. S.

UREDNIŠTVO: ULICA MONTECCHI, št. 6, III. nad. — Telefon štev. 93-808 in 94-638. — Poštni predal 302. — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA št. 20. — Telefonska št. 73-38. OGLASI: od 8.30-12 in od 15-18 Tel. 73-38. Cene oglasov: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 100, osmrtnice 90 lir. Za FLRJ: Za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 10 din.
Odg. urednik STANISLAV RENKO. — Tiska Tržaški tiskarski zavod. — Podruž.: Gorica, Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 1 1-32 - Koper, Ul. Battisti 301a-I, Tel. 70.

NAROČNINA: Cona A: mesečna 260, četrtletna 750, polletna 1400, celoletna 2600 lir; cona B: izvod 3, mesečno 70 din; FLRJ: izvod 4.50, mesečno 90 din. Poštni tekoči račun za STO-ZVU: Založništvo tržaškega tiska, Trst 11.5374. — Za Jugoslavijo: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Ljubljana, Tyrševa 34 - tel. 20-09, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 6-1-90332-7. — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D.Z.O.Z. - TRST